SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No.35 So. Boston, Mass., Rugpiučio (August) 28 d., 1924 m. Metai XI

Baltieji Vergauja Negrams

Juodveidžių Karaliui Patarnauja Baltveidės Moterys.

LONDON. Balti žmonės gyvena Afrikoje po negrų karaliaus protekcija. Jie randasi Kalahari dykumose, Afrikoj. Tie balti gyventojai buvo užeiti Pietinės Afrikos valdžios pasiuntinių, kurie darė tyrimą ant žiogų, kaip juos butų galima geriau išnaikinti.

Apie šimtą mylių į vidurį Kalahari dykumos turi savo palocius juodveidžių karalius, kuris mokąs gerai angliškai kalbėti ir yra apsitaisęs, kaip Amerikos bei Anglijos piliečiai.

Netoli nuo tos vietos pasiuntiniai užėjo apie 50 baltų vyrų ir moterų. Baltieji ten gyvena kaip vergai juodveidžių. Jiems duota žemės dirbimui ir už jų darbą atlygina žemės savininkai, juodveidžiai, javais, kaip buvo daroma Lietuvoje bolševikmečiais. Baltiesiems, kaip žemesniems, juodieji neleidžia turėti nuosavos žemės.

Spėjama, kad tie baltieji bus paėję iš Anglijos. Manoma, kad bus liekanos tų žmonių, kurie 178 metais pasiekė Kalahari šalį ir dingo.

Baltveidės moterys patarnauja juodveidžių karaliui. Juodveidžiai toj dalyje gyvena gana pasiturinčiai ir yra visi gerai apsiginklavę. Baltiems uždrausta turėti ginklų.

Caro Giminaitis Susibankrutijo.

LONDON. Romanovų, caro, giminę bolševikai išžudė. Bet caro pačios giminės sunus ir duktė laimingai pabėgo į Angliją. Dabar jiedu gyvena Londone. Bolševikai keletą kartų taikės juos nužudyti, bet saugotojai jiems sutrukdė.

Princas turėjo atsidaręs Londone tulą klubą, kuris šiomis dienomis, sako, subankrutijęs. Jo sesuo atvykus į Angliją, pristojo dirbti suknių krautuvėje.

Bažnyčia Ištvirkimo Vieta.

Areštavo 43 už prastą elgimąsi bažnyčioje.

POMEROY, O. Praeitą sekmadienį Pentecostal bažnyčioje tapo areštuota 43 žmonės už laikymą svetimoje bažnyčioje nepadorių šokių. Pamaldos pertraukta. Prosekiutorius Davis šitaip pasakė apie tą bažnyčią: "Jų pamaldos nėra niekas kitas, kaip emocijų orgija. Mes radome vaikinus ir merginas, nesulaukusius dar dvidešimts metų amžiaus, šokant pilnam pašėlime. Išrodė prasčiau, negu bile kokioj paprastoj šokių salėje."

Giesmės ten buvo giedamos "šaldu-baldu" (in ragtime), sakė areštuotojai. Jų gaida smarkiai sujudino atsilankiusius, ir paskui jie pradėjo šokti nepaprastus šokius.

Jaunos merginos ir jauni vaikinai dažnai šoko šimį, kol tik pastovėjo ant kojų.

(Daugelis mokslo vyrų pranašauja, kad su laiku kunigai pavers bažnyčias į paprastas pasismaginimo vietas. Čia jau turime vieną pavyzdį.)

Marsas Atsiliepia.

Nepaprasti signalai išgirsta. Gal tai bus nuo planetos Marso.

VANCOUVER, B. C., rugp. 21. Čia bevėliu telegrafų darbininkai pagavo nepaprastų signalų. Seni prityrę darbininkai tvirtina, kad niekada pirmiau jiems tas nepasitaikė. Ir nors bandoma išvengti tas trukdymas, bet negalima.

Kiti spėja, gal tai gyventojai nuo Marso siunčia į mus kokiais nors prietaisais ženklus, kad mes žinotumėme, jog ir ten ant tos planetos gyvena žmonės.

Armijos ir jureivystės didžiųjų radio departamentų bus labai atydžiai klausomasi ar neateina tie ženklai nuo Marso.

Kinai Kalba Apie Karą.

Kinijos senatorius baugina kai kurias šalis karu. Girdi, Kinija turi 400,000,000 gyventojų ir susijungus su kitomis pavergtomis šalimis galinti pamokinti Franciją, Angliją, Japoniją, Italiją ir Ameriką. Esą Rusija ir kai kurios kitos šalys žiuri į Kiniją kaipo į lygią su jomis. Bet Amerika, Anglija, etc. žiuri į Kiniją į kaipo žemesnę šalį.

Išgalvota Žinia.

NEW YORK. Vienas vietos laikraščio, "Herald-Tribune," korespondentas plačiai aprašė tame laikraštyje apie "plaukančią" kabaretą. Girdi, ant marių, netoli New Yorko, randasi kabareta, kuri sveria 17,000 tonų. Ta kabareta esanti labai graži ir patogi; su ja negali susilyginti nė viena New Yorko kabareta. Jisai nupasakojo kaip jinai išrodo, kas ant jos veikiama ir aiškiai paminėjo vietą, kur ji randasi.

Tas sukėlė daug kalbų New Yorke. Ir valdžia susirupino tuom nauju dalyku. Ji pasiuntė laivus surasti tą "ant marių plaukiojančią kabaretą." Bet surasti jos nebuvo galima. Laikraštis, kuris patalpino tą žinią irgi pradėjo tuom rupintis. Ir savo korespondento klausinėjo. Korespondentas išpradžios tvirtino, kad tai yra teisybė. Bet ant rytojaus parašė laikraščiui laišką, kad visa tai buvo jo išgalvota ir kad jisai pasitraukia nuo savo vietos. Laikraštis atšaukė tą žinią, paaiškindamas, kad tai buvo neteisinga. Butlegeriai ir gambleriai, kurie jau manė aplankyti tą naują vietą atsiduso kad tai buvo neteisybė.

Miręs Sugrįžo.

Buvo tris kartus namo parėjęs, bet namiškiai jo nepažino.

MENASHA, Wis. Laike pasaulinio karo buvo pranešta, kad iš čia paimtas kareivis, Urban Bergeron, žuvo Francijij. Jo tėvai pareikalavo, kad parsiųstų jiems jų sunaus lavoną. Valdžia tai padarė ir tėvai palaidojo savo sunelį arčiausiose kapinėse ir pastatė jam paminklą. Žmonės apkalbėjo jo didvyrišką mirtį ir tuom dalykas pasibaigė.

Bet bent trys mėnesiai atgal žuvusio kareivio namus aplankė nepažįstamas vyras. Vėliau vėl juos aplankė tas pats vyras. Bet nieks nieko apie jį nepamanė. Tiktai šiomis dienomis jisai trečiu kartu perėjo į savo namus ir davė giminei žinoti, jog jisai yra saviškis, tai tas, kurį jie palaidojo ir apverkė. Matyt, tėvams buvo parsiųsta šiaip kokio kareivio lavonas palaidoti.

Nežino Koks jų Tikėjimas.

Bulgarijoj čigonai laikė savo posėdžius ir turėjo pakėlę klausimą, kokį tikėjimą turi čigonai? Savo žuvusiems kareiviams pamaldas jie atlaikė sulyg Mahamedonų tikėjimo. Bet ar tai yra čigonų tikėjimas?

Kratosi nuo Misionierių.

Vienas svarbus vadas parašė tvirtą straipsnį, kuriame nurodoma, kad japonai geriau padarytų, jei savo krikščioniškas bažnyčias atskirtų nuo Amerikos misionierių. Girdi, japonai perdaug įsileidę amerikonizmo paskutiniais penkiais metais.

Žmonės Grudasi.

CHICAGO. Praeitą subatą, kada advokatas Darrow turėjo kalbėti už Leopold ir Loeb, kurie nužudė Franką, žmonių prisigrudo į teismabutį taip daug, kad daugelis tapo sužeistų Kai kurios moteris net apalpo. Buvo pašaukta keletas desėtkų policistų išvaryti minią. Bet vietoj kalbėti Darrow, kalbėjo kitas žmogžudžių advokatas, Bachrach.

Vėliau kalbėjo Darrow ir jisai nurodinėjo, kad tie vaikinai negali buti pakarti, nes jie nėra sveiko proto, nežiurint to, kad jie buvo geri studentai. Darrow pasakė, kad jis kalba ne taip už tuos milionierius, kaip už panašius ateities prasikaltėlius, kurie neturės tiek pinigų save gelbėti. Šią savaitę turbut tardymas pasibaigs ir bus išneštas nuosprendis.

Bažnyčią Sugriovė.

Tornado-viesulas sugriovė bažnyčią ir 10 žmonių užmušė.

NEW ORLEANS. rugp. 24 d. Šiandie, kaip 3:30 val. po pietų viesulas sugriovė šv. Filipo bažnyčią, kuri rados Patriks La., apie 40 mylių nuo New Orleans. Bažnyčia begriudama užmušė dešimt žmonių.

Audros aukos ankščiau atvažiavo į bažnyčią ir vis žuvo. Bažnyčia buvo katalikų francuzų. (Jei taip butų pasitaikę bedievių prakalbose, tai, žinoma, kas butų buvęs kaltas už tai. Bet šiame atsitikime, galbut, bus velnias kaltas.)

Tėvai su 100 Vaikų.

Vokietijoj gyvena tulas Daniel Falger su žmona. Jiedu turi virš šimto sunų ir anukų. Našlys turėjo 37 vaikus, kada apsivedė šią paskutinę pačią, kuri turėjo 16 vaikų, kas jiems sudarė 53 vaikus. Tie susilaukė savo vaikų.

Lakunas Dingo.

Du amerikiečiai skrenda apie pasaulį. Kada jie buvo Islandijoj ir rengės skristi į Grenlandiją, tai vienas italų lakunas sumanė skristi kartu su amerikiečiais savo orlaiviu.

Amerikiečiai laimingai pasiekė Grenlandiją, beveik abudu orlaiviai kartu. Bet italų orlaivis nepribuvo. Kiti orlaiviai ir laivai ieško dingusio lakuno, tačiau praėjo jau keletas dienų, o vis dar nesudanda.

Šešis Užmušė Traukinis.

GROVETON, N. Y. Praeitą sekmadienį, po pietų, tulas William Donahue, iš Lancaster, važiavo su šeimyna automobiliu ir bevažiuojant skersai geležkelio užbėgo juos traukinis. Važiavo šeši: vyras, jo žmona ir keturi vaikai ir visi tapo užmušti. Vaikų jauniausis buvo 13 metų amžiaus. Automobilis tapo sudaužytas į šipulius ir išmestas 50 pėdų į aukštą. Aukos užmuštos ant vietos, išskyrus vyrą, kuris pasimirė ligoninėje už kelių valandų. Jų kunai buvo taip sudraskyti, kad nebuvo galima nei pažinti.

Čia Turtingas, čia vėl Biednas.

CHICAGO, Ill. Hugo L. Pitts, kadaise buvęs Dvidešimto wardo aldermanas, ir turtingas bankierius, atėjo į valstijos ligoninę prašyti pagelbos. Jisai subankrutijo 1917 m. ir dabar yra visai biednas ir serga širdies liga.

Šluoja Laukan.

DRESDEN, Vokietijoje. Saksonijoj tapo pašalinta iš mokyklų vadovėlių visos šventosios giesmės. Dabar vaikai galės ką naudingesnio mokykloj išsimokyti, vietoj tų senų nuvalkiotų giesmių.

Nepaprastos Vestuvės.

NEW YORK. Čia apsivedė nepaprasta pora: moteris 89 m. amžiaus, o vyras 69 m. Tai Mrs. Charlotte Langworthy Turck ir William F. Reilly. Vyras moterį jaunina, girdi, jinai nėsanti daugiau kaip 50 metų ir neišrodanti daugiau.

Algas Numažins.

BROCKTON, Mass Vietos čeverykų dirbtuvės įteikė darbininkų unijų vadams reikalavimą, kad butų numažinta darbininkų alga dešimt nuošimčių. Gal tiek daug nebus numažinta, bet jei darbininkai nenorės šaukti streiko, tai vistiek bus kiek nors numažinta čeverykų dirbtuvių darbininkų algos.

Amerikos Paskola Francijai.

Jung. Valstijų valdžia prižadėjo paskolinti Francijai pinigų, kad padėjus francuzams nustatyti franko pastovią vertę. Bus paskolinta francuzams $140,000,000.

Moroko Sukilimas Tęsiasi.

MADRID, rugp. 24 d. Morocco dalyje tebeeina kova tarp sukilėlių ir Ispanijos kariuomenės. Sukilėliai vartoja strategiją. Eina didelis susirėmimas. Valdžios kariuomenė neturi gerų pasekmių.

Sukilimas Salvadoroj.

Pranešama, kad Salvadoros republikoj ištiko sukilimas, vadovaujant gen. Carias. Sukilėliai sumušė valdžios kariuomenę ir užėmė Santa Rosa, 10,000 gyventojų miestą. Taippat pranešama, kad ir Cerretera Sur patekęs į revoliucionierių rankas.

Nauja Bausmė.

Kinijoj pagauta du vyrai gėles vagiant. Policija nuvedė juos ant rinkos, kur maišosi daugiausia žmonių ir paklupdė penkiolikai minučių, laike kurių prasikaltėliai turėjo kartoti: "Aš paėmiau, kas man nepriklausė. Prižadu daugiau taip nedaryti." O pavogtas gėles jie laikė rankose.

Lakunas' Atrastas.

Italų lakunas, kuris buvo dingęs skrisdamas su amerikiečiais lakunais iš Islandijos į Grenlandiją, tapo atrastas. Jį atrado amerikietis ant vandens beplaukiant. Orlaivis sugedo ir lakunas turėjo nusileisti ant vandens, nuo kur jau nebegalėjo pasikelti.

Praeitais metais žemės drebėjimas Japonijoj sugriovė 293,488 gryčias. 144,797 gryčių jau atstatyta.

Trumpai.

LAIŠKANEŠIS ARESTUOTAS

LOWELL. Čia yra kaltinamas vienas laiškanešys, Joseph A. McGlynn už išimdinėjimą pinigų iš laiškų. Praeitais šešiais menesiais vietos žmonės nusiskųsdavo, kad jų pinigai dingsta iš laiškų. McGlynn yra užsistatęs $1,000 kaucijos.

Didžiausis žemlapis pasaulyje bus padirbtas Kalifornijoj, San Francisco. Jisai bus 600 pėdų ilgio ir 18 pėdų pločio. Perstatys visą Kaliforniją.

Amerikos lakunai šiomis dienomis bando apkeliauti aplink pasaulį. Mintis, kad galima tas padaryti, buvo skelbiama jau 120 metų atgal. Tulas belgas tai pranašavo ir prašė, kad jam kas padėtų tai atsiekti. Bet žmonės tada tik juokės iš jo.

PAVOGĖ $150,000.

BOSTON. Trys vagys užpuolo Skinner brangakmenų krautuvę, kuri randasi prie 300 Boylston St., ir išnešė apie už $150,000 brangakmenų. Vagys nepagauti. Vagystė papildyta dienos laiku.

NEW YORK. Mrs. Estelle Garbone turi dirbti už $10 savaitei, kuomet jos vyras vaikšto po kabaretas ir turi $300,000 tėvo paliktų pinigų.

Iš Anglijos atvažiavus novelistė, Mrs. Mary Borden, sako meilė yra ne viskas. Jauniems rašytojams reikėtų pamesti tą nuvalkiotą temą.

HOLLAND, Mich. Savaitė atgal Henry Vandenbosch susipažino su mergina ir jiedu sutarė tuojau apsivesti. Jisai turėjo naują automobilį, kurį važiuoti išmokino savo draugę. Ir jinai vietoj ateiti prie altoriaus, išvažiavo dievai žino kur su jo automobiliu.

Londono poniutė, Leveson-Browne nusižudė begambleriaudama.

UŽMUŠĖ BEPLAUKIANT.

Ponia Grace Dodican, iš Alexandria Bay, N. Y., plaukė ir nepabatė kaip laivelis ant jos užvažiavo. Moteris užmušta ant vietos.

WORCESTER. Praeitą sekmadienį vietos Sandariečiai turėjo pikniką, kuris labai pavyko. Žmonių suvažiavo netikėtai daug. Daiktų parduoti pritruko į vakarą.

Pranešimas.

Visi perskaitykite straipsnį "Sunaikinta širdis," kuris randasi ant trečio puslapio. Kitam numery pradėsime spauzdinti svarbų straipsnį apie Lietuvos laikraščiuomenę žymaus Lietuvos rašytojo, kuris pasirašo "Bočių Atmintojas."

A.L.T.S. REIKALAI

ĮSTOJO NAUJI NARIAI Į A. L. T. SANDARĄ.

Worcester, Mass., 16 kp.
Stanaitis Jonas,
Ramanauskas Pr.

KONTESTAS IR REGISTRACIJA.

Sandariečiai registruojasi į busimą Kontestą, tačiaus registracija eina labai lėtai. Todėl dar kartą noriu prašyti draugus Sandariečius ir šiaip lietuvius, susidomėjusius kontestu norinčius dalyvauti konteste, kad iškalno užsiregistruotumėte. Laikas greitai bėga ir neužilgo Kontestas bus paskelbtas. Mananti dalyvauti konteste nevilkinant laiką, tuojaus užsiregistruokite.

Mums yra svarbu iškalno žinoti, kaip daug yra norinčių konteste dalyvauti. Sandariečiai šiame konteste turi pirmenybę, todėl draugai žiurėkite, kad Sandariečių skaičius kodidžiausis dalyvautų šiame konteste.

Centro. Sekret. V. M. Č.

KLERIKALIŠKI FAŠISTAI.

Nėra ko stebėtis, kad Lietuvoj žmonės skundžiasi savo klerikaline valdžia. Mums lietuviams dažniausia tenka kalbėti apie savo Kespublikos šalį Lietuvą ir jos kunigų palaimintą valdžią. Visos bėdos žmonių, kaip tai nusiskundimais laisvės susirinkimų, spaudos etc. Bet tos bėdos yra ne vien "šventoj" Lietuvoj, kurią kunigai su zakristijonais valdo, yra panašių bėdų ir kitose "šventomis" vadinamose šalyse: Lenkijoj, Italijoj, Ispanijoj ir k. Lietuva nudien dar tik atsistojo savystovin gyveniman, tačiau jau gana plačiai žinoma kaipo dvasininkų valdoma šalis; Lenkija taipgi tokią pat garbę turi pasaulio civilizacijoj. Jeigu Lietuvoj ar tokioj Lenkijoj nudien nėra laisvės susirinkimų, nuolatos eina persekiojimai laisvai mąstančių žmonių, tai dar nestebėtina taip labai, nes liaudis šių šalių yra dar tamsi, jai yra sunku suprasti kunigišką suktą politiką, tą pramonę, kurią kunigai veda iš tarpo savo vadinamų "Dievo avelių" — parapijonų.

Bet mes pažvelgkime į kitas šalis. Pažiurėkime kas dedasi tokioj Italų šalyj, kur taip pat kaip Lietuvoj klerai su zakristijonais šalį valdo. Italai yra nemažai pakilę kulturoj, tiesa, nedėkui italų klerams už italų pramonės pakėlimą į augštą laipsnį, neigi išvystymą dailos. Kulturinis italų pakilimas paeina nuo pažangių italų pastangų. Italai jau buvo arti nuo atsiskyrimo nuo Romos popo kontrolės ir jei ne pasaulinis karas, tai italai butų nusikratę Rymo ciezoriaus įtekmės, ir monarcho, tik ačiu tam nelaimingam karui, kuris nukreipė Italijos politiką į kitą pusę. Laike karo italai kaip geri patriotai stojo už obalsį "Už tėvynę," pažangių žmonių valdžia kreipė visą domę į karo eigą ir vidaus ekonominį gyvenimą, neturėjo kada pažvelgti kas yra daroma vidaus šaly.

Karo metu, Italijos klerai pradėjo organizuoti savo abazą fašistus ir tas jiems pavyko. Italų klerai gerai žinojo, kad jeigu jie nepajiegs po šio karo užgrobti valdžios į savo rankas, tai jau papai ir klerų gaujai valdyti Italiją nebus progos. Papa jau buvo pasirengęs keltis į Ispaniją su savo visa klika, tik fašistams pradėjus politinę karę, išblaškius progresyvių žmonių valdžią, pastačius Mussollini už diktatorių, papa pasijuto vėl galingu savo dvare ir fašistų valdomoj šaly. Tačiau gauname žinių, kad Mussollini valdžia pradeda kas diena netekti pasitikėjimo, šalies gyventojai nors ir labai prispausti klerikalinės Mussollini diktaturos, rodo pasipriešinimų. Nepaisant kaip aštriai persekiojama progresyvių spauda bei veikėjai, tas viskas veltui, žmonės kaskart vis daugiau pradeda judėti ir bile gražią dieną girdime, kad Mussollini su savo kunigine valdžia grius. Nėra abejonės, kad su jo valdžios griuvimu, bus galas viešpatavimui dirastijai Monarchų Italijoj.

Lietuvoje, taip Lenkijoje pagreitėtų galas klerikaliniui rėžimui, nes kol Rymo trustas dabar yra galingas, tai nemažai teikia šioms dviems šalims priemonių politiniu organizatyviu žvilgsniu. Nudien Lietuvoj yra organizuojama jaunimas į tam panašias grupes kaip italų fašistai, taipgi einama prie klerikalinės diktaturos tuo pačiu keliu ir naudojamos visos metodos kaip buvo naudojama Italijoj. Klerikalai Juodojo internacionalo apaštalai apgaulingai veda katalikišką žmoniją į viduramžių gyvenimo istoriją. Nors jiems tas sunku bus atsiekti, greičiau jie suklups pusiaukely, vienok žut ar but jie eina prie savo tikslo.

Pažangi visuomenė, privalome budėti, akyvai sekti kiekvieną pasijudinimą klerikalų. Musų pareiga atremti klerikalų persekiojimo užpuolimus. Laikas kiek vienam lietuviui, be skirtumo tikybinių pažiurų, susidomėti šiuom klerikalų manievru Lietuvoj ir čia Amerikoje.

Amerikos Lietuviai pagalvoję rimtai, pasistatykite sau klausimą, ar verta mums sekti kunigų pėdomis, ar pereiti į progresyvius bei jų organizacijas ir išvien veikti tautos kulturos darbą.

Sandariečiai yra nusistatę visi kaip vienas kovoti prieš Lietuvos fašistus — "krikščionys-demokratus." Gaila, kad Lietuvos klerai pasirinko savo abazui tokį gražų vardą, nors visai svetimą, juk jiems reikėjo fašistais pasivadinti. Tada butų jų darbai pilnai atsakę jų vardui, dabar kaip tik priešingai. Tikri krikščionys demokr. taip nedaro, kaip musų klerikališki fašistai.

V. M. Č.

Sandaros kp. Veikimas.

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas 85 kp. nariams.

Visi matėte Centro Sekretoriaus pranešimą, kad užsimokėtumėte savo kaipo nario duokles, jei kurių yra užsivilkę. Taigi šiuomi aš prašau savo, Sandaros 85 kp. narių, kurie nėsate užsimokėję už "Sandarą," tuojau užsimokėti. Užsimokėkite kuopos raštininkui, R. Popluskui, 2833 Mulberry Way. Kurie nepasistengsite užsimokėti, busiu priverstas pranešti Centro Sekretoriui, kad sulaikytų "Sandarą." Visiems, kurie esate neužsimokėję pasiunčiu atsirutes tuom reikalu. Nesulaukus atsakymo iki šio mėn. 25 d., bus sulaikytas laikraštis. Malonėkite užsimokėti, kaip galima greičiau.

Rašt. **R. Poplauskis.**

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo Sandariečiai pradeda išsijudinti. Musų korespondentas rašo: "Pittsburgiečiai jau rengiasi organizatyvin darban, tuo reikalu tapo sušauktas visų Pittsburgo Sandaros kuopų narių delegatų susirinkimas, kuriame buvo apkalbėta organizatyvio vajaus reikalai. Kitas susirinkimas šaukiamas ant 24-tos dienos rugp., kuriame manoma prieiti prie galutinų sutarimų bendrai veikti."

Labai pagirtinas dalykas, kad Pittsburgo Sandariečiai sistematingai rengiasi prie organizatyvio vajaus ir be abejonės jų darbas bus pasekmingas. Valio Pittsburgo Sandariečiams! mes tikimės, kad Pittsburgo Sandariečius paseks Chicagos penkios kuopos, nepasiliks nei Detroitas su Clevelandu.

Centro Sekret. V. M. Č.

Prie ko Rengiasi?

Mums gan gerai yra žinoma, kad Lietuvoje kunigų yra daugiau, negu ten jų reikia. Nežiurint į tai, kad parapijose bei filijose yra susodintų su perviršiumi, kuriems valstybė algas moka, bet dar jie visi nesutilpdami prie altoriaus susibruko į Seimą kaipo atstovai, į ministerijas kaipo ministeriai, į mokyklas kaipo mokytojai ir pagalios dar likusi eina žvalgybininkų arba kaip mes vadiname "šnipų" pareigas, šnipinėdami Lietuvos Atgimimo veterano gerb. Dr. J. Šliupo ir kitų Lietuvai gerbtinų žmonių darbus.

Negana dar to. Amerikos lietuvių klerikališki kunigai, kurie iki šiol sėdėjo čionaitinių laikraščių redakcijose bei kitokiose vietose, pagalios laikraščius redaguoti susodino Šveicarijoje apsizulinusius neva "daktarus," o patys vienas paskum kitą mauna Lietuvon.

Pas mus žemaičius Lietuvoje yra tokis priežodis: "Jei varnai rudenį pradeda buruotis, tas reiškia greitą atmainą oro." Atsižvelgiant į šį žemaičių priežodį galime suprasti, kad ir kunigų Lietuvoje tokis susiburiavimas reiškia kokią naują atmainą Lietuvos gyvenimui.

Neužtenka dar to, kad iš visų šalių ten važiuoja kunigai, kaip minėjome, kurių yra daugiau negu reikia, bet tuo pačiu sykiu, vyskupas Karevičius irgi darbuojasi vesdamas pasitarimą su Vokietijos jezuitais, kad iš Vokietijos infortuoti Lietuvon keletą desėtkų minyškų "pilkomis seserimis" vadinamų, kur yra tikslas, tas "seseris" susodinti į įvairias jaunuomenę auklėjimo įstaigas: prieglaudas, mokyklas, etc. O tose vietose esančius kunigus paliuosuoti taip sakant "našiam darbui" tai yra kovai prieš Lietuvoje kylantį visuomenės kulturinį susipratimą, prieš apšvietą, arba "bedievybę" kaip jie vadina.

Šiais metais liepos 1, 2, ir 3 dienomis Kaune buvo klerikalų "kongresas," į kurį suvažiavo visi Lietuvos jezuitai. Iš gautų žinių tenka mums sužinoti, kad tas "kongresas" davė vėjo Lietuvos kunigams, nežiurint ar jie sėdi parapijose ar ministeriauja valdžioje, užtai, kad buk jie "mažai veikia." Atsižvelgiant į jų tą mažą veikimą, "kongresas" davė jiems instrukcijas, kad kaip gali greitai jie imtųsi tokio veikimui darbo, jog greitu laiku nuo Lietuvos žemės nušluotų "visas šiukšles," kas mums suprantama, tai užsmaugti Lietuvos pažangiąją spaudą bei organizacijas ir jų veikėjus, kurie iš po šimtmečių vergijos Lietuvą nori pastatyti ant šviesaus kulturinio gyvenimo kelio. Jei klerikalams tas vyks, tai turėsime nenusistebėti, jei išgirsime, kad "Lietuvos Žinios," "Lietuvos Ukininkas," "Socialdemokratas" bei kiti pažangios dvasios laikraščiai paliaus ėję.

Taipgi klerikalų "kongrese" pasirodė, kad jų veikimui Lietuvos plotas esąs per siauras ir mažas. Jie daro planus savo veikimui ir kitose valstybėse, jie svajoja apie "pastoracijas" Rusijoje ir kitur. Šis faktas kaip tik ir pasitvirtina, kad kaip iš Amerikos taip ir iš kitų šalių jezuitai ten yra reikalingi, kurie šiandien ten važiuoja. Reiškia, Lietuvos klerikalai pasiryžo Lietuvą padaryti kaipo šiaudus pasaulinio jezuitizmo laužo uždegimui, o tuos visus klerikalų žygius ten laimingas jezuitas italas Zachini.

Apie tai, kas klerikalų "kongrese" buvo planuojama nutarti, tai kurie sekėme jų žygius išanksto galėjome nuspėti. Pavyzdyn: birželio 28 d. Raseiniuose kalbėjo seimo atstovas kun. Vilimas, kuris su ministerijos automobilium važinėja po Lietuvą jezuitizmą platindamas. Jis tarp kitoko štai ką pasakė:

1. Per du metu Lietuvoje išnaikinti kramolą: valstiečius liaudininkus ir kitokius cicilikus, "bedievius," kad iki sekančių rinkimų visose vietose sėdėtų katalikai.

2. Panaikinti savivaldybes, kaipo valstiečių liaudininkų ir kitokių "nekrikščionių" lizdus.

3. Pavesti visą Apskritį valdyti vienam paties Prezidento paskirtam Apskrities Viršininkui, kurio niekas negalėtų prašalinti.

4. Įvesti Lietuvoje tokią valdžią, koki buvo Rusijoje caro laikais, nes, girdi, nors toki valdžia žmonėms nelabai buvo gera, bet mums (suprantama kunigams) buvo labai gera. Kuri girdi greitai galės užčiaupti burnas "cicilikams" ir kitiems. Iš tų kun. Vilimo žodžių ganėtinai yra mums aišku, kas spindi klerikalų programe.

Tolesniai žvelgiant mes matome, kad klerikalai jau pradėjo šiuoti tas vadinamas "šiukšles." Švietimo ministeris Bistras jau liuosuoja nuo vietos Telšių Mokytojų Gimnazijos direktorių p. J. Gedminą. Gerb. J. Gedminas mums Amerikos lietuviams daugeliui yra ypatiškai pažįstamas, arba žinomas iš savo darbų gyvenant čion Amerikoje. Jis nėra jokios politinės partijos narys, taipgi nėra nei klerikalas. Jis dėjo visas savo pastangas tą Gimnaziją suorganizuoti ir įsteigti. Jo straipsnių eilės yra tilpę Amerikos lietuvių laikraščiuose prašančių tai Gimnazijai paramos. Gi kada darbas šiek tiek padarytas, kada Gimnazija įrengta, tai tau, Gedmine, vietos ten nėra, nes, mat, Lietuvon parvažiuoja "filosofijos mokslu" tituluotas kun. Kemėšis ir visa virtinė kitų jezuitų, kuriems vietas reikia parupinti. Tai matome, koki pas klerikalus yra dora ir žmoniškumas!

Perskaitęs šį straipsnelį paduok ir savo draugui, lai jis perskaito ir žino, prie ko klerikalai veda Lietuvą. Lai kiekvienas žino, kad jo prisidėjimas prie klerikalų kaip tik yra kišimas galvos į klerikalų žabangus, užtaisytus Lietuvių Tautai.

Amerikos lietuvi, tu gyveni laisvoje šalyje ir esi pamylėjęs laisvę. Stok į Sandariečių eiles ir buk laisvę ginančiu kareiviu prieš juodąją armiją. Prie progos, duok dolerį kitą į Sandaros Politinį Iždą, su kuriuom žymiai prisidėsi prie apgynimo Lietuvos demokratinės laisvės. Eimanavimas nieko negelbės, reikia rimto darbo, tai tuomi savo darbu budami Sandariečių eilėse parodykime, ant kiek mes esame laisvos demokratijos brangintojai.

Girkalniškis.

Katalikiška Litanija.

Musų tėvynėje, Lietuvoje, svetimšaliai katalikai nulaikė savo politinį susivažiavimą, Kaune, kurį pavadino 4-tu "lietuvių katalikų kongresu." Tikybos reikalais nebuvo tarta nei žodelio, kaip ir pernykščiame susivažiavime. Plėtimui tolesnių Lietuvai nelaimių tapo patiekta čiela 13 "rezoliucijų" arba velnio tuzinas, kas katalikams gero neiemia.

Tačiau nors musų katalikai dirba Lietuvos griovimo darbą, vienok ir "Aš" sutinku su jų katalikiška 6-ta "rezoliucija" vedime aiškios katalikiškos linijos, daugiaus žinių garsinti iš katalikų gyvenimo, imant žinių iš užsienių spaudos biurų.

Kudirka liepė iš praeities stipybę semti, ką tautiečiai ir daro, vis statydami lietuvių bočių paveikslus. "Aš" pasekdamas Kudirką, irgi semsiu katalikišką-internacionališką heredoxią-incongruentis cum doctrina christiana — ką lietuviškai pasakius bus **katalikiška klaidatikystė**, nes sekant rezoliuciją reikia laikytis aiškios katalikiškos linijos ir pradedant su žila praeičia.

Katalikiška klaidatikystė pradėjo keroti tuojaus po nustojimo persekioti pirmuosius krikščionis, (kurių vardu dabar musų katalikai mėgsta vadintis) nuo 312 metų po Kristaus, kada Romos imperatorius Kostantinas katalikystę įkėlė į valstybę. Mat Kostantinas labai norėjo patapti Romos imperatorium (ir kas nenorėtų tokios garbės?) ir jam sapnavosi visokios įmonės. Jam net kryžius ore pasirodęs su parašu "su juomi laimėsi," ir laimėjo sumušdamas imperatoriaus Maksentijaus kariuomenę. Kostantinas įgijęs ko trokšķęs, nepamiršo savo pagelbininkų katalikų, pakeldamas juos pirmon vieton, o valstybę padarė katalikų tarnu- vasaliu-lekojum, ir paskui katalikai — avys, jų piemens kunigai, vyskupai ir papos budami valstybės vairininkais ir varė laimėjimo darbą po kryžiaus ženklu vis, vardan Kristaus, kuris taip žmones numylėjo, jog savo gyvastį už juos atidavė. Nėra girdėta dar, kad koks katalikas, kunigas ar papa butų savo gyvastį atidaveęs už kokį "bedievį."

Prisiėjo ir lietuviams su katalikais kryžiokais grumtis per 200 metų. Kryžiokai tai buvo papos armija praplėtimui katalikybės. Lietuviai kratėsi nuo tos katalikybės ir gynė savo liuosybę su obalsiu "Laisvi mirsim, bet nevergausim katalikams" ir musų Vytautas Didysis suteškino papos armiją pas Žalgirį, liepos 10, 1410 metuose, kas vienok neišgelbėjo Lietuvos ir ji pateko į Lenkijos ponų nagus su pagelba katalikiškos kunigijos.

Katalikybė su papomis ir legijonais kunigų — pilvapenių užčmė visą Romos imperiją ir valdė iki atsiradimo Martyno Liuterio 1523 metuose, nuo kurio tai laiko pradėjo pulti-mažėti katalikiškoji despotiška galybė. Papa su kunigais rinkosi sau kiekvieną dešimtą dalį visokio žmogaus turto. Juk visi atsimenate, kaip poteriuose kalbėdavome t-tame bažnyčios prisakyme "atiduok dešimtinę iš pilno ir iš tikro," kas buvo valstybiniu įstatymu ir smertelnu grieku, neatidavęs katalikėlis kunigui dešimtinės negaudavo atleidimo griekų ir tada nors iš galvos eik.

Bet dar apie Konstantiną. Jis pats netikėjo savo regetam "apsireiškimui," nes nepaduota nė laikas, nė vieta, ir tiktai keliolikai metų praėjus, Konstantinas papasakojo istorikui Eusebijui pagal įkalbėjimą savo motinos Elenos, kuri ir kryžių atradusi Jeruzalėje po 250 metų išgrio-vus Jeruzale. Pats Konstantinas nesiskubino nei apsikrikštyti ir priėmė krikštą sykiu su "paskutiniu patepimu," ir jo tas "regėjimas" buvo niekas daugiau, kaip politinė fabrikacija katalikystės, kuri prisidarė sau visokių "cudų" visiems reikalams.

Laikantis katalikiškos linijos Lietuva yra kunigų vedama į viduramžių gadynę, ir labai gal nusiduoti — atgyti Domininko laikai, kur kunigai spirgino kitaip manančius žmones, ką jie padarys ir Lietuvoje. Mes kovojome su despotišku caru ir jį pergalėjome. Mes turime kovoti dar narsiaus su katalikiškais internacijonalais, kurie Lietuvoje yra visai nepageidaujami, nes jie jau kala retežius Lietuvai vedimui jos atgal į ponų baudžiavas kuniškai, ir nuslopinimą laisvos minties protiškai, kas negali buti toliaus pakenčiama.

Nemanykime nei mėginkime daugiaus su katalikais susikalbėti, nes jų siekiai yra skirtus nuo lietuvių siekių. Katalikai yra rapratę vartyti savo pažadėjimus kaip skrandos rankovę, ką patvirtina jų darbai.

Ir niekas nemanykite kad Lietuvos katalikai buvo susivažiavę Kaune aptarimui tikybinių reikalų. Ne. Jie tarėsi, kaip nugalėti demokratiją ir pasiurgti Lietuvos liaudį.

AŠ.

LIETUVOS PREKYBA.

Sausio-kovo mėnesių, 1924 m. laikotarpy, kaip išvežimai, taip ir įvežimai buvo daug didesni, neg tuo pačiu laiku 1923 metais. Įvežimai padidėjo nuo $3,210,000 iki $4,850,000 ir išvežimai nuo $2,220,000 iki $5,830,000.

Didžiausi įvežimai buvo cukrus už $412,000 ir audiniai, kurių buvo už $1,221,000. Tarpe išvežimų buvo linai, kainuojanti $1,739,000; sėmenys už $263,000; gyvuliai, kainuojanti $587,000 už kiaules ir $394,000 už arklius; lentos, $550,000; ir kruopos $392,000.

Vokietija užėmė pirmą vietą prekyboje su Lietuva, įveždama į Lietuvą tavoro už $3,050,000 ir išveždama už $2,373,000 arba 41 nuošimtį visų Lietuvos išvežimų. Britanija užėmė antrą vietą, su $360,000 įvežimų, ir $1,351,000 išvežimų. Pirklyba su Jungtinėmis Valstybėmis buvo maža, nes įvežimų tebuvo tiktai už $203,000, o išvežimų į Jungtines Valstybes už $169,000.

Lietuvos įgijimas prielankios prekybos su kitomis šalimis paeina daugiausia nuo agrikulturos produktų didėjimo, o ne nuo naturalio turto išnaudojimo. Nors kapitalo trukumas labai trukdė pirklybai ir industrijai, vienok daug prisidėjo prie išgelbėjimo Lietuvos gyventojų nuo skolos. Agrikultura, industrija ir prekyba Lietuvoje nėra apsunkinta skolomis; sąvastys, kaip privatės taip ir valstijos, neturi jokių užstatų ir skolos už tavorą labai mažos.

Dolerio vertės didėjimas 150 nuošimčių parodo didesnį gyventojų pirkimą, nors kol kas daugiausiai įvežama tik cukrus ir audiniai. Industrijos įstaigų Lietuvoje labai mažai, ir tos kur yra tik parupina naminiui vartojimui.

Viena iš svarbiausių šalies ekonominių reikmenų dabartiniu laiku tai turėjimas užtektinai cirkuliuojamų pinigų, kad suderinus gyventojų pirkimo galę. Valstijose Bankas yra nutaręs neišleisti daugiau banko notų neg kiek dabar yra aukso padengiama, tuomi palaikant pinigus nominalei vertei.

L. B.

Sunaikinta Širdis.

Aš niekad negirdėjau Tam tikro meilės ryšio, bet buvo nugnybta Labai atsargiai, kaip kad gniusas ėda Pavasario saldžiausias rožes, knygos lapus.
—Middleton.

Tai yra abelnas patyrimas su tais, kurie yra išgyvenę ankstyvo pajautimo įspudingumą, arba yra išauklėti išsklaidyto gyvenimo linksmame beširdiškume juoktis iš visų meilės padavadijimų, ir palaikyti romantiško užsidegimo pasakojimus vientik novelistų ir poetų išmislų. Mano patėmijimai link žmogiškos ypatybės privertė mane kitaip manyti. Jie pertikrino mane nežiurint, kad pobudžio perviršis galėtų but atšaldytas svieto rupesčiais, ar ištobulintas paverčiant į nusišypsojimus draugijos gudrybėmis. Vienok ten yra rami ugnis gludinti šalčiausios širdies gelmėse, kuri kartą degė meilės ugnimi, staiga pasidarė smarki ir kartais apleidžia ir pranyksta jų įspudžiuose. Ištikro esu ištikimas tikėtojas aklai dievystei ir imuos jos doktrinos visame jos didume. Ar aš prisipažysiu tai? — aš tikiu į sunaikintas širdis ir apviltas meiles mirimo galimumą! Jokiu budu nepalaikau, tą už ligą tankiai pražutingą savo lyčiai, bet tvirtai tikiu, jog tas nugramzdina daug jaunų ir dailių moterų kapuosna.

Vyras yra intereso ir ambicijos sutvėrimas. Jo prigimtis veda jį pirmyn pasaulio bruzdėjiman ir kovon. Meilė yra tiktai jo jaunų dienų papuošimas, arba dainelė tarpe aktų. Jis trokšta sau garbės, palaimos, vietos minčių pasaulyje, ir valdžios ant kitų savožmonių. Bet moters, visas jos gyvenimas yra ligos ir negalėjimų istorija. Širdis yra jos pasauliu; čia jos ambicija už galybę; čia jos godumas kesinasi ant paslėptų turtų. Ji siunčia savo simpatijas ant pasidrąsinimo; ji patalpina visą savo sielą prisirišimo vaizbiniame laive; ir jeigu laivas sulužta, jos padėjimas liekasi be vilties. Nes tai yra sunaikinimas jos širdies.

Vyrui meilės apvilimas gali kartais pagimdyt karčius skausmus: tas pažeidžia švelnumo jausmus — tas suardo palaimos lukestį; bet jis yra veiklus; jis gali išsklaidyti savo mintis įvairaus užsiėmimo sukuryje, arba panerti džiaugsmo potvinyje; ar, jeigu suvedžiojimo scena bus perpilna skaudingų susivienijimų, jis gali sulig noro perkeisti savo buvainę, ir išskleisdamas sparnus gali lėkti į tolimiausias pasaulio dalis ir buti sau ramus.

Bet moters, palyginamai, yra apsklembtas, apvienytas ir svajojantis gyvenimas. Ji yra daugiau savo minčių ir pajautimų draugu; ir, jeigu jie tampa paversti susikrimtimo įrankiais, tada kame ji suras susiraminimą? Jos likimas myluotas ir išlaimėtas, ir, jeigu tampa nelaiminga, savo meilėje, jos širdis yra kaip ta tvirtovė, ką buna paimta, išplėšta ir išpustėta.

Kiek šviesių akių aptemsta, kiek skaisčių veidų išblykšta, kiek dailių pavydalų nuvysta ir nueina į karstą, ir nė vienas negali pasakyti priežasties, kas sunaikina jų gražumą! Kaip balandis sparnais apglobia savo šonus, uždengs ir paslėps tą vilyčią, ką tyko ant gyvasties — taip yra su moters prigimtimi, paslėpti nuo svieto akių pažeistos meilės skausmus. Meilė jausminga moteriškės visada yra baili ir tyli. Net, ir tuomet, kada yra laiminga, vargiai pati sau šnabžda; bet, jeigu priešingai, ji palaidoja ją savo širdies apvienijime, ir ten leidžia gludėti dumoti tarpe ramybės griuvėsių. Su ja jos širdies troškimas nusilpnėja — egzistavimo vilionė pasibaigia. Ji apleidžia visus linksmus pasismaginimus, kurie sustiprina dvasią, pagreitina pulsą, ir siunčia gyvenimo sriovę gyslėmis sveikon cirkuliacijon. Jos pailsis yra suardytas — saldaus miego atgaivinimas yra užnuodytas per melancholingus sapnus — aštrus skausmas geria jos kraują, pakol jos nusilpnėjęs kunas sunyksta nuo mažiausio paviršutinio sužeidimo. Po valandėlei ieškok jos, o rasi beverkiančią prietelystę ant pirmlaikinio, kapo, ir besistebiančią, jog ta, kas nesenai degė visame sveikatos ir gražumo žydėjime, taip greitai turėjo nueiti tamsumon ir supuviman. Tau bus pasakyta apie šiauries vėjo šaltumą, netikėtą ligą, kas paguldė ją kapan — bet nė vienas nežino minčių ligas, ką pirmiausiai sunaikino jos spėką ir padarė ramią auką jos plėšikui.

Ji yra kaip koks brangus medis, puikybė ir grožybė gojaus: dailus savo pavydalui, skaistus lapų spalvos įvairumu, bet su kirminų ėdančia širdimi. Mes randame greitai bevystantį, kuomet turėtų buti gaiviausis ir bruniausis. Mes matome jį nuleidžiant savo šakas iki pat žemės, ir metant lapą po lapu, pakol išsieikvoja ir pranyksta girios tylumoje ir kada užsimąstome ant puikių griuvėsių, veltui stengiamėsi surinkti vėjo išsklaidytus lapus.

Aš esu matęs daugelį atsitikimų, kur moterys nupuola, apsileidžia ir laipsniškai nuo žemės pranyksta, lyg kad butų buvę padangėn iškeltos. Maniau, jog aš galiu suprasti jų mirties priežastis, rodėsi, kad nuo džiovos, šalčio, nusilpnėjimo, nuvargimo, linksmumo, liudnumo, pakol daėjau iki pirmam symptonui suviltas meilės. Bet panašus atsitikimas man vėliaus buvo išaiškintas; aplinkybės yra gerai žinomos, kurios atsitiko toje šalyje, ir tiktai paduosiu tuos prilyginimus, su kuriais pats atsitikimas buvo surištas.

Kiekvienas turėtų atsiminti tragišką padavadijimą jauno E—, Airių tėvynainio; tai per griaudus dalykas buti greitai užmirštu. Laike neramumo Airijoj, jis tapo ištirtas, pasmerktas ir nužudytas sulyg išdavystės apkaltinimo. Jo likimas padarė liaudyje didelį įspudį. Jis buvo dar jaunas, ir toks inteligentiškas — toks prakilnus — toks drąsus — ir visų atžvilgių tobulas — toks, kokį mes dažniausiai mylime. Jo pasielgimas laike tyrinėjimo taipgi buvo labai švelnus ir nenugąsdinamas. Jo išdidus pasipiktinimas, kuriuom šalies išdavystės apkaltinimą atmušė — iškalbingas apgynimas savo vardo — ir jo graudus atsišaukimas į busimą gentkartę, savo be viltiškoj pasmerkimo valandoj — visi tie išsireiškimai įėjo giliai kiekvienon prakilnion krutinėn, neva ir jo priešai apgailestavo dėl žiaurios sistemos, kuri diktavo jo nužudymą.

Bet buvo viena širdis, kurios skausmas nebutų galima aprašyti. Laimingesniuose savo gyvenimo dienose, jis buvo užkariavęs dailios ir akyvos merginos širdį, dukters garsaus Airių advokato. Ji mylėjo jį pirmutinė ir ankstyva moters atsidarymo degančia meile. Kuomet kiekvienas svietiškas principas tapo atgrįžtas prieš jį; kuomet atsidurė nelaimėje ir pažeminime; kuomet pavojaus debesys užslinko ant jo dangaus, ji dar karščiaus jį mylėjo, atjausdama jo tikras kančias. Jeigu, tada jo likimas galėjo sukelti net ir jo priešų simpatiją, tat koki galėjo buti jos kančia, kurios visa siela buvo apimta jo paveikslu?

Tegul pasako tie, kurie yra greitai uždarę duris tarpe jų ir esybės, kurią jie daugiausiai mylėjo ant žemės — kas yra sėdėjęs prie jų slenksčio, tartum atskirtas nuo kitų ir paliktas liudname pasaulyje, iš kurio viskas išnyko, kas tik buvo mylima

Bet paskui pasibiaurėjimas tokio kapo! Taip baisus, taip nužemintas! Nieko tokio nebeliko, ant ko atmintis galėtų pasilaikyti ir suramintų persiskyrimo jausmus — nėra kam suminkštinti skausmo tose palaimintose ašarose atsiųstos kaip dangiška rasa atgaivinti širdį sopuliais suspaustą persiskyrimo valandoje.

Persistatyti jos apleistą našlystės padėjimą, ji per savo nelaimingą prisirišimą užtraukė ant savęs tėvo rustybę, ir tapo ištremta iš tėviškos pastogės. (Bet simpatiška ir maloni draugų priedermė galėjo' pasiekti taip sujudintą ir išbaugintą sielą.). Aukštos kilmės šeimynos teikė jai jausmingiausią simpatiją ir tos geros draugijos nariai bandė visokiais užsiėmimais ir pasilinksminimais išsklaidyti jos susirimtimo mintis ir atitolinti ją nuo tragediškų jos meilės padavadijimų. Bet viskas buvo veltui. Yra sielvartos smugiai, ką pažeidžia sielą —ką perveria iki pat svarbiausių linksmybių vietai ir sunaikina ją, niekuomet daugiau nebeišleis pupelių nei žiedų. Ji niekuomet neatsisakydavo aplankyti pasilinksminimo vietų, bet kur tik ji nuėjo, ten jautėsi viena, lyg kad butų buvusi apvienijimo gelmėse. Ji visuomet vaikščiojo įssisvajojus, matomai, nejausdavo žmonių apie save, tyčiojasi iš visų draugiškų glaamonėjimų, ir netkreipė jokios atydos į viliotojo giesmę.

Žmogus, kuris papasakojo tą istoriją, buvo matęs ją maskaradų baliuje. Negali buti nuostabesnių ir skaudesnių nelaimių, kaip kad sutikti tokioje scenoje. Atrasti klajojančią kaip šmėklą, apleistą ir liudną kur visi aplink ją linksmus — matyti aprėdytą linksmybės papuošalais ir išrodančią išblyšusią. Pasivaikščiojus po puikius kambarius ir pasidumėjus pakvaišusių žmonių buryje su pilnos obstsrakcijos išvaizda, ji atsisėdo ant orchestros laiptų ir dairėsi lyg tuščiom mintimis. Tas parodė jos nejausumą: paskui pradėjo dainuoti labai graudingu balsu, rodėsi, kad siela išsiverš iš jos krutinės, akys patvino ašaromis.

Padavadijimas teisingas ir malonios merginos sukėlė šalyje nepaprastą entuziazmą. Tas visiškai užžavėjo širdį vieno oficieriaus, kuris užkalbino ją ir manė, kad viena budama teisinga mirusiam ar negalėtų parodyti savo lipenumo gyvenančiam. Ji atsisakė nuo jo intencijos, kadangi jos mintis apie pirmąjį jos meilužį buvo neišsklaidomos. Jis tačiau tvirtai laikėsi savo pesipiršime. Jis rupinasi ne jos malonumu, bet jos pagarba. Jos persitikrinimas kaslink jo vertybės ir jos supratimas apie nelaimingą savo padėjimą ir jos draugų patarimas jam labai daug gelbėjo. Žodyje; jis pagaliaus išlaimėjo jos ranką, nors su rimtu užtikrinimu, kad jos širdis pasiliko nepakeičiamai kito.

Jis nusivežė ją Sesilijon, pasitikėdamas, jog perkeitimas scenos išsklaidys atmintį pirmesnės širdperšos. Ji buvo meili ir pavyzdinga pati ir stengėsi buti linksma, bet niekas negalėjo išgydyti tylios ir ėdančios melancholijos, kuri įėjo jos jaunon sielon. Ji išlengvo nyko, bet tas nykimas buvo be vilties, ir pagaliaus nuėjo kapan, auka sunaikintos širdies.

Pasižymėjęs airių poetas, Moore, sutvėrė sekančias eiles:

Toli ji yr' nuo šalies tos,
Kame ilsis didvyris jos,
O jaunikiai apie ją,
Visi jie dusauja čia;
Bet šaltai ji grįžias nuo jų,
Ir vėl tuoj akįs pilnos ašarų.
Nes jos širdies nėra čia,
Guli didvyris kape.

Ji gieda liaudies dainą tyrą,
Brangios tėvynės lyrą.
Kiekvieną gaidą, ką jis mylėjo,
Šaukė jausmingai sukelt norėjo;
O! kaip mažai suprasti galėjo,
Tie, kurie toną josios girdėjo:
Kaip širdį dainiaus peiliu ver,
Kaip josios jauną krutinę gel!

Jisai gyveno tiktai dėl meilės,
Mirė dėl brangios savo tėvynės;
Tai buvo viskas, kas jį viliojo,
Gyvent ar mirti jisai valiojo—
Nei ašaros brangios jo šalies
Taip greit nudžiuti galės,
Nei karšta meilė jo tenai
Ilgai bebuti galės su juom.
O! puoškit jos kapą vietoje toj,
Kur saulės spinduliai šviesti
nestoj',
Pranešdami garbingą rytojų;
To šviečia jai miegant kape,
Kaip džiugsmo šypsa vakarų
šone,

Nuo jos numylėtos gimtynės
salos,
Nuo žemės liudėsio ir sielvartos!

Vertė **Liekno Murgas.**

Mikas Petrauskas.

Kelionės Bruožai.

Liepos 5 d. Iki 9:30 ryte aprupinau namų reikalus Bostone ir 10:15 sėdau laivan "Samaria," lydimas daugelio draugų, bet susivėlavimas, ne mano noru, palietė gailestingąsias gijas mano širdies dėlei to, kad su draugais nespėjau pridedančiai atsisveikinti. Iriamės gražiai; juros ramios.

Liepos 6d. Nedėldienis. Krikščionys susirinkę anksti ryte, apie 10 val., gieda salione savasias mišias ir psalmes. Vienas tų himnų buvo panašus į žaislę — dainą, lietuvių dainuojamą Spot Point'e. Šiandien pasiunčiau nuo "Samarios", p. Liuto vardu bevėlį telegramą, sveikinantį visus lietuvius "Leviathano."

Liepos 7 d. "Leviathanas" laivas, išėjęs liepos 5 d. iš New Yorko, mus aplenkė dar prieš piet.

Liepos 8 d. Šiandien vėjuota ir truputį supa. Laikausi. Išėjo laivo laikraštis "Daily Mail." Kad ir toli nuo kranto, bet dar mačiau jusų blezdingę.

Liepos 9 d. Laivo laikraštis pranešė žinią, kad Amerikos Prezidento sunus mirė kraujo užnuodijimu. Laivą supa stipriau ir aš guliu lovoje visą laiką.

Liepos 10 d. Aš jau pagautas jurų ligos.

Liepos 11 d. Šiandien jau atsikėliau, bet nedrutas. U. S. Amerikos Demokratų Partija, kovojusi už kandidaturas Smith'o ir McAdoo, juos abu atmetė ir 103 balsavime pastatė kandidatą Davisą.

Liepos 12 d. Laivo laikraštis praneša, kad Gorkis rašo Lenino biografiją. Paskui mus plaukia laivas "Carmania."

Liepos 13 d. Anksti ryte pravažiavome Airijos uostą, Quinstowną. Į pavakarius pasitiko mus Liverpool'io pilotas, kuris vairuoja laivus Liverpool'io uostan. Apie 10 val. vakare, Liverpool'is. Dėlei vėlumos, didumas keliautojų liko nakkvynei laive, —jų tarpe ir aš.

Liepos 14 d. 7 val. ryte apleilau laivą "Samaria" ir ėmiau traukinį linkui Londono. Linkui Londono laukai dailus, žemės apdirbinėjimas labai kulturingas. Atvažiavau Londonan ir čia sutiko mane p. V. K. Račkauskas, kuris man net ir vietą South Kensington hotelyje jau turėjo užsakęs. Vėliau užėjau Lietuvos Atstovybėn, kur sutikau p. Norkienę iš Kauno, p. J. Baltrušaitį iš Maskvos ir p. Viniką iš Washingtono.

Liepos 15 d. Lankiau Wembley Parodą. Vakare aš ir p. Vinikas palydėjome p. J. Batrušaitį Paryžiun.

Liepos 16 d. Tryse Paryžiuje. Sutiko mus stotyje p. Baltrušaičio sunus ir prof. Surahvari. Sustojome Champes Elysee hotelyje.

Liepos 17 d. Paryžius. Lankėme pažįstamus ir lankėme Lietuvos Atstovybę. Vakare buvome teatre.

Liepos 18 d. Jau grįžome su p. Viniku Londonan. Tuojaus išsirengiau vėl Wembley Parodon. Žiurėjau Rytų, Pietų ir Rytų Salų kulturos.

Liepos 19 d. Vėl aš Parodoje. Londone buvo "Taikos Misionierių" konvencija. Iš viso ko pasirodė, kad visos tos "Taikos Misijos" turi vis tą patį tikslą: kaip butų galima išvystyti prekėms eksportą.

Šiandien atvažiavo U. S. A. Stato Sekretorius, Mr. C. E. Hughes. Lankėsi ir Wembley Parodoje.

Visai vakare buvo daug mitingų. Kensingtono gatvėse — asluose buvo užrašai: "anti-socialistiškas mitingas."

Liepos 20 d. Vėl Wembley Parodoje. Londone nekuris sferuose trinimasis dėlei statybos medegos Wembley Parodai. Anglijos kolionijos labai nepatenkintos, kad medžio medega buvo imta iš Baltiko provincijų girių.

Liepos 21 d. Pirkinėju sau Londone įvairius dalykus. Buvau trumpai Parodoje.

Liepos 22 d. Vakare apleidau Londoną ir per Hollandiją ir Berlyną važiavau Eitkunuosna. Nuo Londono, tuo pačiu laivu važiavo ir p. McAdoo su savo žmona. Kelionėje nuo Londono vagone užmiršau savąją smuiką.

Liepos 23 d. Jau Vokietijoje. 9 val. vakare — Berline. 11 val. vakare paėmiau miegamąjį traukinyje ir važiavau linkui Eitkunų ir Lietuvos.

Liepos 24 d. 12:10 dieną jau aš Eitkunuose. Vėliau pervažiavau Kybartuosna ir vakare buvau Kaune. Kaune pasitiko mane daugelis draugų: Kauno miesto majoras, p. J. Vileišis, Seimo atstovai — Žygelis ir kap. Natkevičius, p. Ruseckas, vice ministeris, p. Balutis, Dr. Vinikas, Dr. Klimas, p. D. Sleževičienė, pp. Janušaitė, Navickienė ir k.

(Bus daugiau)

Arabijoje.

Dykuma ištysus visam regratyje,
Tarytum marios tviska spinduliuose.
O meilė dega nerimstančioj mano širdyje,
Kaip geltona smiltis po kojų.
Oazų žaliuma pralenkia Fiftavinę
Ir stringa sielon saulėta diena.
Dykumosna patekus, aš kaip plaštakė,
Gyvenimo valandas skaitau linksma.
Lėtai slankioja kupranugariai, sutingę ir arkliai,
Arabai Orientų dvasioje pasmegę.
Čia viskas nauja mano svajonei
Ir mano meilė užvirus iš naujo.
Šykas galingas akį pamerkė,
Jo karštos lupos bučkio išalkę.
Bet New Yorko kafėjų kavalieriai
Neduoda užmiršti praeities naktų.
Nakčiai užpuolant skubo karavanai,
Gyvastį pavedę valiai seno Allah'jaus.
Bon Dieu! bernai ir mergos Chicagos,
Gal nebekelsiu rytoj su saule.

Vėjų Sesuo.

Maršas Vilniun.

Dėkingumui už pakreipimą man o gyvenimo vairo žmoniškumo link, gerb. pulk. S. Korupskiui aukoju.

Lietuvą, ilgai kankino,
Kas nenori, to nežino...
Net viltis kuone pražuvo...
O! naktis gludi tai buvo...

Bet mes laisvę iškovojom!
Džiaugsmo giesmę užgiedojom,—
Kelkis, Garsus Gedimine!
Aušta mums nauja gadynė.

Vargo pančiai subirėjo;
Laisvės saulė patekėjo...
Pirmas pėstininkų pulkas:
Plieno kardas, švino kulkos,

Bėras žirgas, bernužėliai
Gedimino Garbei, Vėlei...
Dar užgrudinti, galingi,
Kur tėvų kapai apstingę.

Kur yra dar priešų gauja,
Eisim, brisim per kraują...
Lauk varysim nevydonus—
Musų priešus lenkus ponus!...

Tiesias, rangos platus kelias,
Danguje mirga žvaigždelės,
Palangės gėlytės žydi,
Maršo aidas pulką lydi...

O linksmi Gediminiečiai,
Kaip dienos bitelių spiečiai,
Susiburė. Suslygiavo, —
Vilniaus linkui nužygiavo...

Galę ir kilnią idėją
Mums tai protėviai įdėjo.—
Nors kaip trokštų, kaip norėtų
Niekas to nenugalėtų!...

Petras Biržys.

1924, birž. 27 d.
Ukmergė.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday of South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 8, 1879.

Tautininkų Partija Lietuvoje.

"Vairas" praneša, jog Lietuvoje tveriasi nauja partija, kuri vadinsis "Tautininkų Partija." Čia Amerikoje vidurinė srovė vadinasi save tai Sandariečiais, tai tautininkais, pavaduojant vieną žodį kitu. (Keletas Sandariečių, kaip mum teko pastebėti, dargi tiksliai vengia vartoti "Sandariečiai" ir vartoja jo vietoj "tautininkai" bei "liberalai."). Dėl to daugeliui musų gali pasirodyti, kad musų ir tveriama Lietuvoje "tautininkų" partija turės tas pačias idėjas ir siekius. Nes partijos vardas maž-daug duoda sugestijų apie jos tikslus. Jei taip, tada kaip mes privalome žiurėti į tą naują partiją? Toksai klausimas gali kilti ne vienam Sandariečiui. Ypač kuomet "Vienybė" išsitarė apie tveriamą partiją labai prijaučiančiai. Kad išvengus Sandariečiuose tokią abejonę, butinai reikalinga pastebėti teisybę apie tą busimą "tautininkų" partiją ir kaip į ją turi žiurėti Sandariečiai.

Šiandie Sandariečiai laiko savo draugais valstiečius liaudininkus. Sandariečių ir valstiečių principai, apskritai kalbant, supuola. Jei yra kiek skirtumų, tai jie yra gana mažos reikšmės ir yra tik dėl to, kad aplinkybės bei nepilnai galimas norimas susisiekimas daro kliučių išvengti tuos nebendrumo mažmožius. Tačiau pagrindiniai principai vienų ir kitų yra tie patys. Siekiai ir kova tie patys. Kaip Sandariečiai yra geri patriotai, taip valstiečiai; kaip Sandariečiai kovoja prieš klerikalų juodąją armiją, taip liaudininkai; kaip Sandariečiai stengiasi pagerinti darbininkų buvį, taip valstiečiai; kaip Sandariečiai yra griežtai nusistatę prieš Marksistų svajones, taip valstiečiai liaudininkai. Taigi, apskritai kalbant, mes, Sandariečiai, neturime jokios rimtos priežasties galvoti apie pertraukimą ryšių su valstiečiais bei džiaugtis, kad tokia ir tokia nauja partija tveriasi Lietuvoje.

Bet, ant galo, palikime nuošalai valstiečius liaudininkus: dėl tikslo pamirškime visus rišius ir bendrus siekius, kurie randasi tarp Sandariečių ir valstiečių ir bešališkai pažiurėkime į besitveriančią "tautininkų" partiją Lietuvoje. Gerb. J. Sekys, praeitam "Sandaros" numery, jau nurodė iš kokių sluoksnių žmonės kuopiasi į tą naują partiją ir kas per vieni jos užmanytojai. Nagi, "pažangiečiai" tveria "naują tautininkų partiją." Butų geriau sakyti perkrikštija, negu girmo. Nes "Pažangos partija" "miršta," o "Tautininkų" "gimsta." Tas atsitinka dėl to, kad Pažangos partija dalyvavo trijuose Lietuvos rinkimuose ir nieko nelaimėjo, kad jinai galutinai nusmuko Lietuvos liaudies akyse. Nes ji pasirodė rupinantis ne liaudies reikalais, bet dvarininkų. Jinai stovėjo prieš dvarų išdalinimą bežemiams ir visur kitur prieš darbininkus, o ne už darbininkus. Dabar gi tie patys žmonės, žinoma, ir su tomis pačiomis idėjomis susikuopia į "tautininkų" partiją, kuri, suprantama, turės tuos pačius, kaip "Pažanga" turėjo, tikslus, tik kitą vardą. Mat persikrikštiję tie dvarininkų šalininkai mano pasižvėjoti Lietuvos liaudyje.

Bet, galima sakyti, kad tų ponų tikslas ir tuom naujų keliu nebus atsiektas. Lietuvos liaudis greitai pamatys kokie tikslai "tautininkų" partijos ir nerems jos. Čia Amerikoj Sandariečiai irgi žiurės į ją ne geriau, kaip į "Pažangą." Jie žinos, kad tai yra keleto kunigų ir jų berdrų partija ir kad pas juos žodis "tautininkai" turi visai kitokią reikšmę, kaip pas Sandariečius.

Taigi, mes, Sandariečiai, vietoj džiaugtis "Tautininkų partija" Lietuvoje, turime žiurėti į tai neigiamai, turime pradėti rengtis kovoti prieš ją, kaip dabar kovojame prieš klerikalus. Nes tie "tautininkai" bus tik atsiskyręs juodosios armijos kareivių burelis, kuris persivilkęs kitokia uniforma nori užeiti savo priešui už akių. Tokių paukščių reikia saugotis, ypač mums Sandariečiams, gyvenant toli nuo Lietuvos ir, todėl nepilnai žinant tenykščią padėtį. Prielankiai kalbėdami apie tą partiją, mes netiksliai pasirodysime valstiečių liaudininkų akyse, lygiai kaip ir prasižengsime prieš savo principus.

Apžvalga:

ŽYDAS MUŠA, ŽYDAS RĖKIA.

Klerikalų laikraščiai labai supyko už tai, kad "Sandara" paminėjo, jog klerikalai rasdami gerais La Folletto partijos principus, suklaupė ant kelių prieš Sandaros principus. Nes Sandaros ir Progresistų partijos principai, apskritai kalbant, tie patys. Dėl to "Draugas" net tokių nesąmonių pradėjo rašyti:

"Sandariečiai savo uolumu panorėjo visus pralenkti ir La Follettą beveik prirašė savo Sandaron. Tik man rodos, kad senatorius La Follettas neilgai galės rimti pas musų peštukus. Mat jis nėra fanatikas, prietarams netiki ir nepritars laisvamanių protestui prieš Lietuvos žmonių valdžią. Budamas žmonių valdžios šalininkas, La Follettas ir negalėtų pritarti bureliui musų laisvamanių siekiančių diktatūros prieš daugumos lietuvių valią ir nusistatymą."

Pirmoj vietoj "Draugas" bando paslėpti atsiklaupusių prieš Sandariečius klerikalų "pozą." Jisai kalba apie "prisirašymą La Folletto prie Sandaros," o ne apie tai, kad La Folletto partijos ir Sandaros principai, apskritai tie patys ir todėl klerikalai, pripažindami atatinkamais kraštui ir darbininkų gerovei Progresistų principus, kartu pripažįsta ir Sandaros, prieš kurią taip daug nesąmonių jie yra prikalbėję. Kodėl "Draugas" nė "Darbininkas" nebando faktais įrodyti, kad Sandaros principai skiriasi nuo Progresyvių partijos? Todėl kad jie negali. Na, tegu jie pasidrąsina ir rimtai, be kolionių parodo visuomenei, kad jie nėra suklaupę prieš Sandarą.

Toliaus tas kunigų laikraštis kalba apie prietarus. Tik jau sarmatą turėtų kunigų pastumdėlis taip pliaukšti. Kur jųs rasite didesnius prietarų mylėtojus, už "Draugo" štabą? Juk kun. Bučys, už kurį "Dr-gas" galvą guldo, pilną knygą pririnko naiviausių prietarų, kurių dėlei nusišypsojo net kun. Dambrauskas. Ką į tai turi pasakyti tas dienraštis?

O kalbėti, kad Sandariečiai eina prieš daugumos žmonių nusistatymą, už tai, kad jie užprotestavo prieš Lietuvos valdžią už pasikiesinimą panaikinti savivaldybes, yra vaikiškas "Draugo" pasirodymas kiek jis nusimano apie dalyką. Už panaikinimą savivaldybių protestus nešė juk ne vieni Sandariečiai. Juos nešė ir Lietuvos liaudis, visi lietuviai be skirtumo įsitikinimų. Čia kaip tik ir pasirodo, kad Sandariečiai yra demokratai, stovi už didžiumos reikalavimus ir tt. Sandariečiai sakė, sako ir sakys, kad keletas desėtkų atsuktkalnierių ir jų doerio sekėjų neturi teisės pavergti Lietuvos liaudį tik dėl to, kad ji dar nesus, ėjo prietarų ir burtų nusikratyti ir pamatyti tikrąjį klerikalų veidą.

Sandariečių buvo ir yra tikslas, kad padarytų Lietuvą malonia kiekvienam lietuviui, nežiurint koksai jis butų, katalikas ar bedievis, bile tik ištikimas pilietis. Sandariečiai kovoja prieš kartuves, inkviziciją, kurias bando įtaisyti Lietuvoje kunigai, ir jų idėjos vergai, tokie kaip Pakštas.

Ir La Follettas stovi už tą patį. Ir La Folettas yra priešingas kunigų kartuvėms ir mulkinimui žmonijos. Ir La Follettas nenori, kad juodasai internacionalas išnaudotų laudį dvasiniai ir ekonomiškai. Todėl brostvininkų organui nereikia rupintis dėl La Folletto ir Sandariečių busimų santikių.

NEPATIKO.

"Dar-kui" labai nepatiko, kad Sandaros prezidentas, Liutas, kalbėdamas liaudininkų Sandariečiams Amerikiečiams parengtoje vakarienėje, pasakė, kad Sandariečiai, kaip ir liaudininkai, kovoja prieš juodąją armiją. "Dar-kas" sako:

"Matote pas laisvamanius pirmoje vietoje stovi kova su 'juoduoju internacionalu' bei 'juodąją armija.'"

Todėl, to kunigų šlamšteliо pasaka, Sandariečiai negali sakytis, kad jie eina Amerikos šviesuomenės keliu, nes, girdi, Jungt, Valst. turi tris majorus katalikus. Gerai. Bet kiek ne katalikų majorų turi? Kuomet Lietuvoje paliks tik trys "majorai" katalikai, tada ir Sandariečiams nebebus reikalo taip uoliai kovoti su klerikalizmu.

"DIRVOS" TAKTIKA.

"Dirvoje" karts nuo karto telpa straipsnių neprielankių Valstiečiams Liaudininkams. Pav., kiek laiko atgal "Dirvos" bendradarbis, apart kitko, rašo: "Galima patėmyti, kad Lietuvos liaudis liko vienų viena, nes klerikalai apgavo, o Valstiečiai Liaudininkai tiek sudėšinėjo, jog vargu atskirti, kur baigiasi klerikalų programas, kur prasideda Liaudininkų... Imant šių dienų Lietuvoje einančius klerikalų laikraščius, visai jau negalima pažinti Liaudininkų, kokiais jie buvo dabartinį seimą renkant." O "Dirvos" num. 32 straipsny po antgalviu "Griovimo Darbas yra Lengviausis", rašoma: "Atvažiavo studentai tautininkai pasirinkt aukų statymui namo. Irgi nors reikėjo tas prakilnus darbas paremti, bet griovikai, pajutę, tuoj šoko savo darban, tuoj pasigirdo jų persergėjimai neremti moksleivių. Iš kur visi tie užsipuolimai buvo? Nagi iš Lietuvos tokių žmonių siunčiami, kurie patys nemyli statybos darbo ir nemyli, kas tą darbą dirba."

Nors čia ne įvardyta kas tie persergėtojai ir "visi tie užpuolikai" yra, bet aišku, kad čia kerta Valstiečiams Liaudininkams, kurie mums plačiai teikė informacijas apie studentus — korporantus. Kuomet mes, Sandariečiai, skaitomės vienminčiais su Valst. Liaudininkais, mes remiame juos moraliai ir finansiškai, nes jų atstovus gana svietingai priėmėme ir vėl pageidaujame, kad jų atstovai atvažiuotų pas mus ir tt. Žodžiu sakant, musų Sandariečių viltis Valst. Liaudininkuose Lietuvos šviesesnei ateičiai. O "Dirva," kuri turi pretenziją Sandariečiams organauti ir dar to laikraščio redaktorius yra Sandaros Centro Valdybos narys, talpina tokius straipsnius prieš musų draugus ir dar be jokios pastabos! Čia nėra reikalo "Dirvos" klausti kodėl ji taip elgiasi link musų draugų. Bet "Dirva" turi nepamiršti, kad Sandariečiai pradės nepakęsti tokios "Dirvos" taktikos.

J. Pėža.

Vienuolynai.

Sekant katalikišką liniją — steigimu vienuolynų Lietuvoje užsimaniau sužinot, kada jie prasidėjo ir kur įsikurė, ką gera žmonijai tie vienuolynai davė.

Bene pirmasis vienuolis-minikas buvo Pabius iš Thebu (Graikijoje) pabėgęs į mišką nuo persekiojimo Decijono, 250 metuose po Kristaus. Šv. Antanas gyvenęs apie 305 metus po Kristaus. Apie Antaną eina pasaka, buk Bukis pasivertęs į gražią merginą, visai nuogas nuėjęs Antaną gundyti prie grieko, kuris vos ne vos atsilaikė. Maldos, kryžius su ražančium nieko negelbėjęs ir turėjo panaudoti kumščią apsigynimui. Artistai pagal tą pasaką Antaną maliavoja su nuoga mergą įvardydami "šv. Antano pagunda." Šv. Atanazas tai trečias vienuolis gyvenęs 341 metuose po Kr. ir užveisęs Romą su vienuoliais.

Beje tas Antanas įkurė bene pirmąjį vienuolyną 305 m. Aukštamjame Egipte. Prancuzijoje 360 metuose. Airijoje 5-tame šimtmetyje. Anglijoje 560 metuose. Paskiaus vienuolynai pradėjo dygti kaip grybai, nes vardan Dievo garbės atsirado labai daug tinginių — vyrų ir moterų, kuriuos reikėjo maitinti ir apdengti kaip ir kunigus musų gadynėje, o kurie nieko gero nepadarė, apart Benediktinių 529 metuose įsikurusių ant Kalno Casno, netoli Neapolio, kuris tai vienuolynas buvo turtingiausių ant svieto, nes jis suteikė 40 papų, 200 kardinolų, 50 patrijarkų, 116 arki-vyskupų, 4600 vyskupų, 4 imperatorius, 12 imperatorienių, 46 karalius, 41 karalienę ir 3600 šventųjų.

Vienuoliai Domininkonai sudegino 300,000 gyvų žmonių vardan Kristaus, kurį sudegintieji tikrai mylėjo ir garbino, geriaus už pačius Domininkonus, nes Vardan Kristaus savo gyvybę paaukojo, neskaitant visokių kankinimų, torturų.

Todėlei musų katalikiški kunigai ir kuria vienuolynus Domininkonams Lietuvoje, kad išdeginus "laisvamanius."

Benediktinų padaryta degtinė buvo laikoma už geriausią ir buvo lakama gale pokilių. Tos degtinės vardas buvo "St. Benediktine" su kryžiumi, kaipo monopolio ženklu, dabar "negaunamu" Amerikoje.

Ką kiti vienuolynai davė liaudžiai, reikės pasiteirauti katalikų biuruose.

Anglijoje 1414 metuose buvo 110 vienuolynų, o 1539 metuose pasidaugino ant 83 — viso 193 su $7,265,000 kapitalo, ką atėmė valdžia reformacijos gadynėje ir visus tinginius išvijo iš Anglijos. Paskesniuose metuose Vakarinėje Europoje tapo panaikinta virš 3000 katalikiškų vienuolynų, kaipo Augijaus tvartų anot "Garso." Rusijos caras su ukazu liepos 31, 1832 metuose Lietuvoje ir Lenkijoje panaikino 187 vienuolynus, o jų turtus perėmė valstybės žinion. Portugalijos karalius Don Pedro 1834 metuose panaikino 300 vienuolynų ir paskiaus Ispanijos valdžia panaikino 1800 vienuolynų.

Lietuvoje dabar eina veisimas vienuolynų pilnu šuoliu. Antai 1920 metuose Lietuvos valdžia Antalieptėje (Ežerėnų apskričio) įkurė žemės Ukio Mokyklą su labai pavyzdingais įrankiais, veislėmis ir sėklomis, kurią tai mokyklą žemės Ukio ministeris, katalikas, kun. Krupavičius perkėlė į Salas, o minėtą mokyklą apgyvendino su TRIMIS vienuolėmis pradžiai. Na, ar ne katališkai?

Vienuolynai Lietuvoje, tai karbunkulai ant Lietuvos kuno, kas kitose šalyse jau pagydyta, o kas Lietuvoje užvietrijama — užkrečiama. AŠ.

KELIONĖ LIETUVON.

Gerbiami Broliai Amerikiečiai:

Išvažiuodamas iš Jung. Valstijų pasižadėjau visiems pažįstamiems ir draugams pranešti apie mano patyrimus kelionėje taip greitai, kaip galėsiu. Bet prie šitų aplinkybių, su kuriomis mes čia parvykę susidurėm, greičiau nebuvo galima. Todėl nors savaite suvėlinęs noriu pasidalyti kelionės įspudžiais.

Sulaukus tos taip laukiamos dienos, kurioje sėdome iš New Yorko (kurs privalėtų but vadinamas Jeruzoliu, nes New Yorke pusiau oficialė kalba yra žydiška), liepos 5 d. ant garsaus laivo Leviathan. Ištikrųjų laivas Leviathan yra milžiniško didumo ir išdidumo, keleiviams yra taip patogus, kad trečioji klasa ligina su kitų laivų antraja, o kaikada ir su pirmąja. Kambariai yra pilnai švaruš, Salė, kurioje pasažieriai valgo, puošni, garduš valgiai ir pietų laike griežia orkestra. Be to laivo valdyba ir patarnautojai labai mandagiai elgiasi. Yra dvi salės, viena vyrams, kurioje galima rašyti, skaityti ir rukyti; kita moterim. Vyrų salėje, apart kitų pasismaginimų matėsi ir nemalonių apsireiškimų ir tas pas lietuvius, tai yra, lošimas kortomis iš pinigų. Kaip tenai buvo kalbamą, nekurie lietuviai "specialistai" atsivežė suženklintų kortų keliolika blakų, nekaltai išpardavojo lengvamaniams, paskui sėdo su jais pasipinigauti. Kaip girdėta, nekurie specialistai per penkias dienas ir naktis pasipelnė po $1,000.00, o žioplių gaujos nekurie pralošė viską, ką turėjo. Tarpe apie du šimtu lietuvių keliaujančių atsitiko ir kitokių atsitikimų, moterėlė, po vardu Magdalena Liepienė, gyvenusi Chester, Pa. pametė, ar kaip ji tvirtino, kas pavogė jos knygutę su pasportu ir jos visą mantą susidedančią iš $47.75. Pasitarus tarpe pasažierių, susitvėrė pagelbos komitetas iš sekančių ypatų: J. Staniškis, Shenandoah,Pa., A. Šaukevičia, iš Shenandoah, Pa., A. L. Lukas, iš Chicago, Ill. ir O. Maliauskaitė iš Brooklyn, N. Y. Perėjus per lietuvius surinko $51.00 nukentėjusiai. O pasportą ir kitus reikalingus raštus kelionei padarė p. J. W. Liutas. Negana to, sekančią dieną kažkokia senmergė, kuri sakės vykstanti į Mariampolės vienuolyną vienuoliauti, Marcelė Žekiutė, pareiškė apvogta apie pora šimtų dolerių. Bet čia pasirodžius, kad ji tik turi tikslą pasipinigauti, tai intasi priemonių ištyrimui. Rezultate pasirodė, kad ištiesų pasipinigavimo tikslo buta. Ji neatsiekė jo, tiktai jei ne p. J. Liuto pasidarbavimas, tai žekiutė butų grįžusi atgal į Lawrence, Mass.

Baigus tą taip smagią su nekuriais pamarginimais kelionę laivu Leviathan, pasiekėme Anglijos uostą Southampton, iš kur keliavome per kulturingai tvarkomą gamtos grožę į Londoną apie tris valandas gelžkeliu. Londone sėdome į United Baltic Korp. Laivą "Baltara," kuriuom atvykom į tarptautinį miestą Danzig. Čia jau musų laukė septyni "busai", kurie nuvežė apie 5 mylias į pasaulinius rezortus maudynes ir kortininkų susivažiavimo vietas, kur gražiame sodne po medžiais U. S. Linija buvo prirengus Milionieriškus pietus su vokišku alumi. Paskui tave, atsigėrę gardaus alaus grįžome ant laivo Baltaro, kurs už aštuonių valandų parodė mums musų numylėtą Lietuvą, tai yra Klaipėdą. Klaipėdoje vos saulei užšvitus pasirodė keli tukstančiai lietuvių, tarp tų jaunos mergaitės su gėlėmis, kurios segė kiekvienam lietuviui gėlę prie krutinės. Lietuvos kariška muzika griežė himną ir maršus, o Lietuvos Klaipėdos krašto ir Kauno didžiosios lietuvos valdininkai priėmė su karštomis kalbomis pasveikindami atvykusius ir atvykusieji taipgi sveikino Amerikos lietuvių vardu lietuvius priėmėjus. Tarp abiejų pusių buvo griausmingi šaukimai Valio Amerikos Lietuviai, Valio Lietuviai ir Tėvynė Lietuva."

Nuo senai yra paleista gandų, kad atvykstantieji Lietuvon iš Amerikos turi kokias tai kliutis įvežime savo daiktų į Lietuvą, kaip tai drapanų, avalų ir kitokių smulkmenų, kuriuos paprastai keliaujantis Lietuvon vežasi. Tas netiesa. Lietuvos muitinės viršininkai sergsti tiktai tuos pasažierius, kurie šmugeliuoja kokias prekes ir iš to daro sau pinigišką pelną. Tuom pačiu Lietuvoje esančius kaip tai krautuves ir kitko pramoninkus skriaudžia. Vežančius savo gyvenimo reikmenis visai nepersekioja.

Klaipėdos uosto viršininkai labai mandagus, visi linksmi susilaukę taip skaitlingo burelio brolių iš Jung. Valstijų. Man ir kitiems keliauninkams iš Amerikos į Lietuvą buvo labai lengva ir linksma kelionė, nes nereikėjo keliauti per svetimas šalis, kuriose apart trankymos gelžkeliais mokėjimo aukštų kainų už vizas, parkeliavom švariam Baltara laive, linksmai žaisdami, į savo Tėvynės uostą, Klaipėdą ir čionai su dideliu prisirengimu be jokių persekiojimų išsiskirstėme po visą Lietuvą, kiekvienas pas savuosius.

A. L. Lukas, iš Chicagos.

NETURINT KĄ VEIKT.

Pagal katalikijos įstatymus svietiškoji valdžia yra tikrai pildytoja katalikiškų įstatymų — kanonų pagal kunigų nurodymus. Taip teismas traukia atsakomybėn kunigą Purickį už šmugelį, bet dabar premieras Tumėnas jau padavė Seimui nutarti, kad kunigo Purickio byla nepriklauso teismui. Mat, sulig katalikiškų kanonų svietiškoji valdžia nėra gadna katalikišką kunigą teisti, ir kun. Staugaitis sako, kad taip reikalauja Konstitucija.

Meksikoje, Meksikos miesto katedros bokšte gyvena varpininkas ir jo motina, našlė, kuri per 40 metų nebuvo nulipus ant žemės. Toji senutė yra pagimdžius 4 vaikus tame bokšte, laiko vištų kiaušiams dėti ir meitelių.

Kazys ir Dėdė

—Palauk, Dėde! — Na tai iš kur taip parsiskubini?...

—Bažnyčioje, vaike, buvau!

—Man atrodo, kad dar pamaldos nėra pasibaigusios, tai kodėl Dėde, taip anksti išsiskubinai, nelaukdamas užbaigos?...

—Nagi, vaike, įpuolė man į galvą toki keista mintis, kuri sutrivožino visą mano maldą. Niekaip negalėdamas suprasti kaip gali buti, sumaniau eiti pas tave pasiklausti gal tu žinai.

—Tai kame gi dalykas, Dėde?

—Nagi, vaike, besimelsdamas pradėjau žvalgytis po bažnyčią ir žiurėti į visas esančias šventųjų stovylas. Bet į kurią tik, vaike, pažvelgiu, tai visos atrodo bobiškos, su dresėms. Pavyzdin musų didžiajam altoriuj stovi šventas Pyteris su šventu Povilu. Šventas Pyteris, vaike, ant veido atrodo butų vyras, nes su žila barzda, ale su drese apsivilkęs. Šventas Povilas taipgi su didele juoda barzda, bet irgi su dresc apsivilkęs. Taipgi ir visi kiti kokie tik ten yra šventieji visi, vaike, kaip bobos su dresėmis. Nei vieno nėsu matęs, kuris atrodytų vyriškai, — su kelnėmis. Ar tai man, vaike, negalėtum paaiškinti: ar tikrų vyrų su kelnėmis yra šventųjų, ar ne?

—Aš manau, kad, Dėde, turi klaidą manęs klausdamas išaiškinti tokius klausimus. Visųpirma turi žinoti tai, kad aš nėsu jokis šventųjų agentas čion ant žemės ir visai nestudijuoju, kas jie buvo vyrai ar bobos. Geriaus, Dėde, padarytumei, kad apie tai paklaustumei savo klebono, tai jis tau apie tai paaiškins, nes jis yra ant to. Arba reikėjo apie tai paklaust kunigo Bučio kada jis čia buvo atvažiavęs. Jis dabar Lietuvos Universitete nori įvesti stebuklų studijavimą, tai gal tau butų išaiškinęs tokius dalykus.

—Aš, vaike, kunigų apie tokius daiktus neklausiu, bo kaip jie eina į bažnyčią, tai irgi apsivelka dreses ir atrodo kaip bobos.

—Taip, Dėde, apie tokius keistus patėmytinus daiktus kokie yra musų tarpe daug kas butų galima pakalbėti. Bet kadangi aš žinau, jog tu, Dėde, esi senas tikintis žmogus, tai mano paaiškinimais gali kartais užsigauti arba gali kas kitas užsigauti jei kam pasakysi apie tai Man atrodo, kad butų geriaus, jei mes tokius dalykus paliktume nuošaliai ir juos lai sprendžia kiekvienas savu protu, jei kas jais įdomaujas. Dėl aiškumo turiu tau priminti, kad tie visi dalykai yra užsilikę nuo tų laikų, kada pasaulis labai žemai stovėjo civilizacijoje. Kada paskaitai "Šventųjų Gyvenimą" taip vadinamą knygą, kurioje aprašoma šiandieninių šventųjų gyvenimo biografijos, tai ten atrandame, kad daugelis iš jų yra vedę labai prastą gyvenimą, tik prieš mirtį buk "atsivertę" ir po jų mirties po kelių dešimčių arba šimtų metų, popiežiai juos paskelbė šventais. Gi šiandieninis mokslas, kuris žmoniją privedė prie to, kad mokina gyventi vadovaujanties žmoniškumo teisėmis, o ne kokiomis ten nuo seno sudrumstomis užsilikusiomis tradicijomis, tai visai ir nėra stebėtina, kad daugelis pirmyn pažengusių žmonių ir netiki tam, kas šiandien mokslo yra sumušto į trupinius. Bet jei dar dalelė žmonių randasi, kurie tiki toms senovės paliktoms įvairioms vadinamoms "šventoms apeigoms" tai lai tiki, kamgi mums jiems prieštarauti. Kylantis mokslas evoliucijos keliu prives žmoniją prie to, kur supras, kad daug dar yra musų tarpe užsilikusių dalykų, kuriais vieni sau gražų biznį daro, o antri tik bereikalingai brangų laiką dėl to gaišina.

—Tai tu, vaike, sakai, kad dėl to neapsimoka baderiuotis?

—Žinoma, kad ne.

—Gerai, vaike, bet vistiek aš dar kai ko paklausiu, ar vyrai eina į dangų ar tik vienos bobos, jei nėra šventųjų su kelnėmis.

Vietos žinios.

DIDELIS BALIUS.

Rugsėjo 1 d. bus didelis balius Lietuvių Svetainėje prie kampo E ir Silver gatvių. Šokiai prasidės kaip 3 val. po pietų ir tęsis iki 12 val. nakties. Balių rengia S. L. Šv. Kazimiero Dr-ja, prie kurios priklauso apie 500 narių be skirtumo įsitikinimų. Muzikantai paimta geriausi.

Merginos ir vaikinai, nepraleiskite tos progos; ateikite kiekvienas į tą didelį balių. Užsiprašykite ir savo draugus iš apielinkės miestų. Tai bus ant "Labor Day!" Reporteris.

DĖL MERGINOS.

Daktaras Thiery, kuris kaž. namas už nužudymą savo švainio, sako, padaręs tą piktą darbą dėl merginos. Girdi, jis norėjęs ją vesti, bet kad jis neturėjęs užtektinai pinigų, tai jos tėvai neleidę dukters už jo. O iš švogerio jis manė gauti arti $20,000, jei viskas butų gerai išėję.

Trylikos metų vaikas, Thomas Orlowski, norėjo pasivažinėti atsisėdęs į svetimus ratus. Tuom tarpu pasibaidė arklys ir vaiką sunkiai sužeidė.

EKSPLIOZIJA.

Name prie 157 Federal gatvės ištiko eksplziozija ir vienas žmogus tapo sunkiai apdegintas. Degtukas netyčia numesta prie elektros pečiaus ir padaryta eksplziozija. Nuostolių $2,000.

SAVIN HILL PAKRANTĖ.

Prie Savin Hill pakrantės susirenka tukstančiai maudytis. Bet Sveikatos prižiurėtojai turbut uždarys tas maudykles. Nes kada pasitaiko didelis lietus, tai tampa ten suplauta visokių išplovų iš Bostono miesto.

Prašome

Sandariečių, "Sandaros" skaitytojų arba šiaip Amerikos lietuvių, kas turite sceniškų veikalų "GYVIEJI NABAŠNINKAI" ir "GENOVAITĖ" ar po vieną knygutę ar po daugiaus, malonėkite man parandavoti arba parduoti, bus užmokėta sulyg reikalavimo, nežiurint, ar knygutės naujos ar senos, siųskite sekančiu antrašu:

K. J. PAULAUSKAS,
327 E St., So. Boston, Mass.

PAIEŠKOMA.

Rašimo Viktoro, artimi giminės Amerikoje ar Lietuvoje. Velionio yra likę pinigų. Manoma jisai buvo gimęs Žemaitijoje.

Ampusat George (gal but Jurgis Ampusaitis) mirė Amerikoje, palikdamas didelius turtus. Gimęs Mažoje Lietuvoje, turėjo virš 70 metų. Paieškoma įpėdiniai.

Maskoliunaitė Agota, buk gyvenanti New Yorke.

Sirtautai Jonas ir Boleslovas, atvykę Amerikon 1910 m., kitas 1912 m.

Maslovskis Aleksandras buk gyvenęs New Yorke.

Jie patys, ar kas apie juos žinantis prašoma atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate,
68 Park Row, New York, N. Y.

"BITĖ"

Juokų ir Satyros Mėnes. Žurnalas.

Žinote, kad Bitės visuomet renka saldų medų, tad ir ši "BITĖ" visuomet surenka saldžius juokus, kur kiekvienas beskaitydamas linksmai nusijuoks ir išblaškys savo nuobodulį.

Tad prisiųsk tik $1.00, o užtai "Bitė" 12 kartų per metus atlieks į Tamstos namą atnešdama saldaus juoko pasaldinimui Tamistos gyvenimo. "Bitė" pavienis numeris 15c. Užsakymą siųsk sekančiu antražu: (34—37)

"BITĖ" PUBLISHING CO.
598 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskriviu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI
PETRAS ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS.

Geriausio visokios rušies toniko išdirbėjai. Ant pareikalavimo pristato visur.

92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

DIDŽIAUSIA PLUNKSNŲ ĮSTAIGA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

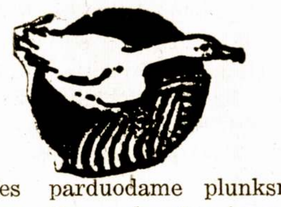

Mes parduodame plunksnas musų pačių padarytas, ir nesugadintas nuo ilgo gulėjimo. Mes galime pasiųst visas plunksnas, sutaisytus visus sampelius ant prašymo. Mes išsiunčiame plunksnas į visas dalis Suv. Valstijų. Rašyk šiandien su pasitikėjimu didžiausiai plunksnų pramonės sankrovai.

ALBERT STETZ,
Key No. 5.
138 Paassaic St., Passaic, N. J.
(Apg.) (35—38

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susizinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes, ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiam (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179.
Notary Public, Constable.

NEGIRDĖJIMAS AUSIMS

Mes nuolatos primename tiems, kurių Ausys užgautos negirdėjimu, galvos užsimu, ir kataralių ligų, nosies, gerklės, krutinės; šiuomi lengviausiu gamtos sezono laiku yra didelė pagelba gydytojams šias ligas pagydyti pusiau trumpesniame laike kaip paprastai kituose sezonuose. Kad padrąsinus tuos, kurie yra bandę gydytis ir neišsigydė, mes patariame kreiptis kentantiems ligas pas Osmo—Chemiškus gydytojus, paimant šią gydymo pasiulymą X-RAY stebėtiną pajiegą gydyme, davė rezultatą gydyme įvairių ligų kaip tai: Katarą, Negirdėjimą, Gerklės uždegimą, Nervų suirimą, uodos ligas.

Nežiurint kokia liga sergi, atmink OSMO-CHEMIŠKAS Daktaras duos patarimus ir patirs ligą. X-RAY GYDYMAS ir gyduolės visiems dykai, kurie kreipsis pirm 31-mos Rugpiučio OSMO-CHEMIŠKO SYSTEMO GYDUOLĖS.

D. J. WALSH, M. D.
No. 18 Boylston Str., Bostono Ofiso valandos: Panedėly, Seredoj, Ketverge ir Subatoj nuo 10 iki 1, 2 iki 4, ir 5 iki 8. Utarninke ir Pėtnyčioj 10 iš ryto iki 4 po pietų. Uždaras Nedėliomis.

Muzikos Veikalai

Tik ką išėjo iš spaudos aštuoni nauji muzikos veikalai. Dainavimui su piano akompanemento.

Parašė A. BAČIULIS.

1. Audra Prieš Dieną (Solo $1.00
2. Žvaigždutė (Solo) ir Aušta Rytas (Duetas) ..... .75
3. Oi, Dainos (Solo arba Duetas) ..... .50
4. Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) $1.25
5. Piemenelis (Duetas) ..... .50
6. O, Laisvė (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .50
7. Myliu (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .75

Siųsdami užsakymus, siųskite ir pinigus, išperkant pašto money orderį sekančiu antrašu:

A. BAČIULIS,
P. O. BOX 16, So. Boston, Mass.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 ientų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabinėdamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę ($2.00), ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas dėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

CLEVELANDAS.

Nors čia veikimas yra gan didelis tarpe lietuvių, bet visgi mažai yra rašoma į laikraščius. Mat kas ant vietos dedasi tai rodos nesvarbu, bet visgi vietiniai veikėjai permatė, kad tai yra klaida ir sutvėrė korespontų grupę, kuri mano pasiskirstyt po tautiškus laikraščius ir rašyme žineles iš abelno lietuvių judėjimo. Tik baime ima, kad tie korespondentai nemirtų tik ką gimę, nes labai tankiai musų gražųs sumanymai pasilieka tik sumanymais. Bet visgi ant Clevelandiečių galima pasitikėti, nes jie myli mažiau kalbėt, o daugiau veikt.

Rugpiučio 10 d. buvo TMD. 20-tos kuopos piknikas, kur dikčiai susirinko ir gražiai laiką ant tyro oro praleido. Gerbiamas advokatas Keršis pasakė prakalbą nurodydamas svarbą priklausyt prie pažangiųjų draugijų, k. t. TMD., kuri leidžia moksliškas knygas ir duoda nariams už dyką. Potam buvo įvairios rungtynės, kur laimėjusi gavo gerų knygų dovanomis. Į šį pikniką buvo atsilankę net ir iš kitų miestų žmonių, iš kurių galima pažymėt žymi Sandarietė p-lė Anelė Akelaitytė, O., Mich. ir Pa. Apskričio raštininkė, kuri atvyko pasitart su kitais valdybos nariais apie tolimesnį apskričio veikimą. Be abejonės, kad daug ką svarbaus nutarė ateities veikimui. Tas ir buvo reikalinga, nes šis Apskritys jau virš metai, kaip gyvuoja, o nieko nėra nuveikęs, išskiriant dovaną, kurią tam tikra komisija rupinos. Girdima, kad nekurie nariai net kalba apie panaikinimą Apskričio. Tas tai jau labai prastas manymas, kiti tveria, o čia norima griaut. Dirva yra plati tik reikia veikt ypatingai, kaip čia bus Sandaros Seimas kitą metą. Clevelandiečiai yra tuom jau susirupinę, komisiją išsirinkę, pasiskirstę darbus ir rengiasi prie darbo, taipgi išsiuntė Apskričio pakvietimą.

Išvažiavimas.

Rugp. 17 d. Sandariečiai ir draugai turėjo kaipo šeimyniška išvažiavimą ant ukės pas p. Varaką.

Nors nebuvo užtai viešai agituojama, bet visgi suvažiavo aštuonios mažinos, kur diktas burys vaikinų, merginų ir ženočių gražiai linksminosi, kol visai pavargo. Tada pavalgę vakarienę traukė nemų link, kas dainuodami, kas miegodami.

Į šį išvažiavimą p. Karpavičius buvo ir Perkuną atsivežęs, kurį prie Aržuolo prikalęs ir aukurą sukrovę prie vaidelytės nutraukė paveikslą. Mat ta scena yra reikalinga prie naujo veikalo "Algis ir Gedrutė," kurį Sandaros 18-ta kuopa ateinančią žiemą loš. Nekurie čia gerai pasidarbavo ypač aukuro krovime.

Korespondentas No. 2.

Trumpi nuotikiai iš Clevelandiečių gyvenimo.

K. S. Karpavičius atsivežė lietuvių Dievą Perkuną, gal užtai ir nelijo. Bet tik tas Dievas labai atrodo piktas, gal užtai, kad mažai turi savo garbintojų.

Varakojo necivilizuotas šuo.

Kaip visi žaidė į ratą sustoję ir kada Lapė vijo merginą aplink, tai mat, ir šuo užsinorėjo pažaisti pagriebdamas už kelnių prilaikyt. Bet turėdamas aštrius dantys, išplėšė kavalką kelinių. Mat, prie pasilinksminimo atsitinka ir nelaimės. Per N. A. Apskričio Pikniką Sandaros Vice-Pirmininkas važiuodamas ratukais Palm Beach susipurvino, o čia 18-tos kuopos pirm. turėjo važiuoti su suplėšytų Palm Beach namon.

P-lė Elena Baltrukoniutė taip smarkiai vijo savo oponentę ir but gal pavijus, bet ta nelaiminga šaka, kuri pasipynė po kojomis (čia nesakysiu kas atsitiko). Paskiau skundėsi, kad 3 vietose susižeidė, bet aš mačiau tik vieną ant rankos, kitų nemačiau.

Julė Baltrukoniutė ant rytojaus negalėjo kalbėt, mat, perdaug dainavo važiuodama į išvažiavimą.

Pranė Kemežiutė (Pittsburgietė) vargšą Žuką sukompromitavo su tais popierais.

Mičelis atsižymėjo statydamas ir sugriaudamas Perkuno aukurą.

J. Brazauskas prisižadėjo savo sunų išaugint tikru Sandariečiu ir taipgi tikras, kad bus kada Sandaros pirmininku.

St. Vilčinskas nerimavo šiame išvažiavime, mat, sakė graži Scrantonietė atvažiuoja. Išsiskubino pasitikt.

Anelė Akelaitytė, lankydamosi Clevelande, kiek girdėt, nekurių (o) širdį sužeidė.

No. 2.

CHICAGO, ILL.

"Varpas" Sandariečių rankose.

Rugpiučio 18 d. lietuvių tautininkų laikraštis "Varpas" perėjo į grynai Sandariečių rankas. Lig šiol "Varpą" leido p. Kaulakis, o dabar paėmė jį du Sandariečiai, 75 kuopos nariai p. N. C. Krukonis ir Sandaros 25 kuopos narys, p. P. Gasiunas. Maloni naujiena Chicagos lietuviams, nes jau vargome daug metų po mirties musų mylimo dienraščio "Lietuvos." Buvome be spaudos tautininkai, kentėjome nuo klerikalų ir amžino atilsio socialistų buvusių. Bet nors socialistai ir mirė tačiau liko jų tėvas su organu "Naujienos" ir jisai jodinėjo ant lietuvių, kas diena ant kiekvieno lietuvio ir niekina ir šmeižia, o mes neturėdami savo laikraščio, turėjome kentėti. Bet dabar užšvietė ir mums šviesi saulutė, "Varpas" dabar visų lietuvių laikraštis. Tik reikia Chicagos lietuviam susiprasti ir sustiprinti "Varpą," tada nereikės nė nuo vieno kentėti, turėsime savo laikraštį. Tik mes privalom remti ir skaityti "Varpą," o ne kokį Maskvos agentų šlamštą.

Chicagos lietuviai atbuskite iš to saldaus miego ir netarnaukite niekam. Gana vergauti, bukime laisvais. Nes šiandieną Lietuvos žmonės laisvi, bukime ir mes čia Chicagoj laisvi, turėkime savo grynai lietuvišką laikraštį. Šiandien tie žmonės rupinas paliuosuoti mus iš "Naujienų" ir "Draugo" vergijos, kurie yra daug pasidarbavę dėl paliuosavimo tėvynės Lietuvos, kurie dirbo dėl tėvynės dienas ir naktis ir dėjo dideles aukas, pirkdami jos paskolos bonus. Dabar tie žmonės nori pagelbėti mums lietuviams Chicagoj, duodami mums laikraštį, kuris yra mums reikalingas taip, kaip ir valgis.

Lietuviai užmirškime tuos visus vargus, stokime į darbą, o turėsime savo laikraštį "Varpą". Taip, mes jį turėsime, jei tik skaitysime jį ir skelbimais kiek remsime.

L. Z. Ruta.

Moterų "karė" Halsted gatvėje.

Rugp. 12 d., vakare ištiko juokinga "karė" tarp dviejų parapijonkų. Ponia Gapšienė, kuri pramanyta Juodoji Meška, ir ponia Radžienė, pramanyta Baltoji Meška, susipešė gatvėje. Gapšienė bandė mušti Radzienę, bet pati gavo. O ant rytojaus nežinia dėl ko, Gapšienė užpuolo Meškauskienę ir jai pripylė akis raudonų pipirų. Už tai Gapšienė yra apskųsta ir turės gerai atsakyti.

Halstedietis.

LOWELL, MASS.

Rugp. 9 ir 10 dd. buvo surengta piknikas Šv. Juozapo draugijos Vytauto kliubo parke. Iš pradžių piknikas ėjo gerai. Buvo lenktynių ir šiaip pasilinksminimų. Bet arti pabaigos buvo iškilęs ir nesusipratimas. Vos nepriėita prie muštynių. Tai negražu.

A.

BINGHAMTON, N. Y.

Neskaito laikraščius.

Vietos lietuviai mažai kas skaito laikraščius. O apie knygas, tai negali buti nė kalbos. Čia, apart bažnytėlės nieko daugiau lietuviai neturi: nė salės (salė Trockio klapčiukų rankose), nė knygyno, nė kitos kokios įstaigos, kuri žmonėms reikalinga.

Tačiau kai kurie lietuviai priguli prie SLA. tai gauna organą už dyką. Bet ar skaito? Vargiai, nes šių žodžių rašytojas yra girdėjęs ne nuo vieno sakant: "Pareina pas mus "Tėvynė" ir "Garsas," nes priguliu prie Susivienijimo, bet mes jų neskaitome (tą ištaria su pasididžiavimu), nes, girdi, ką ten laikraščiuose rasi gero. O ant galo, ar iš skaitymo duoną valgysi. O vėl ir laiko nėra." Hm! Laiko nėra. O gal jųs žingeidaujate, kur tie darbštuoliai deda savo laiką? O gi į krumus, arba ant gatvės kampų žiopso. Ten nereikia juos kviest, nei prašyt, ten jie savo noru lenda ir sėdi iki vėlui vakarui, niekus tauzidami, kol uodai juos išvaiko. Mat, jie turi laiko per valandas stovėt smuklėje, kaziruot. Ant niekų laiką leist yra laiko užtektinai, bet skaitymui tai nėra.

Tai tokios kalbos girdisi nuo daugelio lietuvių. Nesakau, kad visi, yra ir gerų žmonių, bet labai, labai mažai, kurie mėgsta apšvietą ir kulturą. Ypatingai tie mizerni žmogeliai yra proto tinginiai, kurie norėtų, kad Lietuva butų katalikiška. Čia didelė dėmė puola ant bažnyčios ir kunigų, nes, jie daug prisideda prie žmonių proto suranmbėjimo. Kadangi tamsųs žmonės prisilaiko jų kvailo pasakio: "Jųs neturite protauti. Protas yra maištininkas." Mat, Romos bažnyčia yra dvasiniu kalėjimu visiems tiems, kurie į ją tiki. Ji trukdo žmonių dvasinį gyvenimą, apkausto žmonių proto laisvę į siauras dogmatų sienas ir pudo ją tenai.

Kągi reiškia neturėti laikraščių? Reiškia žmogus taip gyveni, kaip katė maiše. Laikraščiai tai musų gyvenimo yra atspindys bėgančio gyvenimo. Be laikraščių negali apseiti nė vienas civilizuotas žmogus. Tat kiekvieno geros valios lietuvio yra didžiausia užduotis skleisti pažangius laikraščius: "Sandarą", "Vienybę" ir kitus tautiškus laikraščius, tarpe kitų brolių lietuvių, kurie tebėra suparaližiuoti įvairių dogmų.

Vaidylius.

MONTELLO, MASS.

Keletas metų atgal čia bolševikai sutvėrė Draugijų Sąryrį, pasikviesdami į jį ir kitų srovių draugijas. Sandariečiai, socialistai ir katalikai, manydami, kad nors sykį bolševikai susiprato ir turi noro pradėti dirbti naudingą darbą, prisidėjo prie to sąryšio.

Susivienijus pradėta darbas nuo "Lietuvių Tautiško Namo Bendrovės." Bet dabar bolševikai taip padarė, kad į tą bendrovę gali įstoti tiktai bolševikai ir todėl jie ją valdo. Tam atsiekti jie išgalvojo baltas ir juodas boles, kuris gauna tris juodas boles negali buti nariu (?—Red.). Dėl to kilo didelis trukšmas. Bet Trockio vergai pradėjo rėkti, šaukti, kad tik laimėjus. Tas atstumė daug žmonių nuo bendrovės ir bendrovei padaryta nemažai nuostolių. Progresyviai žmonės buvo priversti iš jos pasitraukti.

Rimtesni žmonės yra pasipiktinę tuom bolševikų žingsniu ir žada nenusileisti. Matysim, kaip išeis.

Montelietis.

Imigrantai ir Svečiai.

Kas gali kaipo imigrantas įvažiuoti?

Naujas imigracijos įstatymas atskiria imigrantus, kurie atkeliauja į Jungtines Valstybes apsigyventi, nuo tų svetimžemių, kurie atvažiuoja šion šalin laikinai, kaipo ne-imigrantai svetimžemiai, ir kuriuos galima svečiais pavadinti. Svarbiausia klesa ne-imigrantų svetimžemių tarpe, tai valdininkai, jų šeimynos, palydovai, tarnai, darbininkai ir svetimžemiai atkeliaujanti kaipo turistai, arba laikinai biznio ar pasilinksminimo reikalais. Kita grupė priklausanti prie tos klesos tai jurininkai tarnaujanti ant laivų, kurie įvažiuoja į Jungtinių Valstybių uostus, ir kurie laikinai apsistoja Jungtinėse Valstijose.

Imigrantai paskirstomi į dvi klesi. Yra kvotiniai imigrantai, kurių skaitlius apribuotas, ir nekvotiniai imigrantai, kurių skaitlius yra valdžios apribuotas. Nekvotiniai imigrantai, t. y. tie, kurie neskaitomi savo šalies kvotoje, yra nevedusieji vaikai, neturinti 18 metų amžiaus, arba žmona Jungtinių Valstybių piliečio, kuris gyvena Jungtinėse Valstybėse, kuomet imigracijos vizos prašymas paduotas.

Kita nekvotinių imigrantų grupė, tai tie imigrantai pirmiau teisėtai įleisti Jungtinėse Valstybėse, kurie grįžta iš užrubežio po laikino svečiavimo; imigrantai gimusieji kitose Amerikos šalyse, jų žmonos ir nevedę vaikai neturinti 18 metų amžiaus; bona fide studentai, turinti mažiausiai 15 metų, kurie nori įvažiuoti į Jungtines Valstybes tik mokslo reikalais, pažymėtoje mokykloje, kolegijoje, akademijoje, seminarijoje, ir universitete. Darbo Departamento Sekretorinaus patvirtinto.

Svarbi nekvotinių imigrantų klesa yra profesoriai ir kunigai. Senas kvotos įstatymas įleisdavo kaipo nekvotiniais imigrantais netik profesorius ir kunigus, bet ir kitų profesijų narius. Naujas įstatymas šiaip skamba: (Prie ne-kvotinių imigrantų priklauso) "imigrantas, kuris per du metu prieš pridavimą aplikacijos leidimui į Jungtines Valstybes buvo, ir kuris nori įvažiuoti į Jungtines Valstybes vientik, kad tęsti savo pašaukimą, ar tai kunigo ar kolegos, akademijos, seminarijos ar universiteto profesoriaus; jo žmona, ir jo nevedę vaikai neturinti 18 metų amžiaus, jei sykiu su juo važiuoja, ar vėliau žada atvažiuoti.

Visi kiti imigrantai yra kvotiniai imigrantai; tik tiek jų bus įleidžiama kiek jų šalies kvota nurodo. Vienok, nekurios grupės yra parinktinos virš kitų iki kvotos 50 nuošimčių. Šitie parinkti imigrantai, kuriems duodama pirmiausia patarnavimas tai tie, kurie yra nevedę vaikai neturinti 21 metų amžiaus, tėvas, motina, vyras ar žmona Jungtinių Valstybių piliečio, kuris pats yra 21 metų amžiaus ar daugiau į toliau tokie kvotiniai imigrantai, kurie yra prityrę agrikulturoj, jų žmonos ir vaikai neturinti 16 metų amžiaus (išimant tokią tautą, kurios metinė kvota nesiekia 300).

Amerikos piliečių žmonos gali įvažiuoti kaipo ne-kvotiniai imigrantai ir taipgi kaipo parinkti kvotiniai imigrantai. Žmona taipgi gali buti įleidžiama kaipo paprastas kvotinis imigrantas. Įstatymdavėjų noras yra daleisti Amerikos piliečio žmonai įvažiuoti į Jung. Valstybes, nors jos vyras Jung. Valstybėse ir nebutų pridavęs prašymo jos įleidimui, kas turi buti daroma atsitikimuose, kuomet giminės yra nekvotiniai imigrantai arba kvotiniai imigrantai turinti pirmenybę.

Sekanti du punktai yra įdomųs visiems skaitytojams. 1921 metų kvotinis įstatymas įleisdavo virš kvotos netik visus narius visų priimtų profesijų, bet taipat profesionalius aktorius, artistus, prelegentus, dainininkus, kaip ir slauges ir tarnaites. Dabar nėra duodama specialė pirmenybė tokioms žmonių grupėms, išskyrus profesorius ir kunigus pirmiau paminėtus.

L. B.

AMERIKOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Norinti Važiuoti Lietuvon ar Kitas Šalis Prašome Kreiptis į Mus Agenturą.
Laivakortes Parduodame ir Parupiname Viską kas tik Reikia Kelionei.
Patarnavimą Gvarantuojame

Iš New Yorko Laivai išplaukia sekančiomis dienomis:

MAURETANIA Rugp. 20
AQUITANIA Rugp. 27
BERENGARIA Rugs. 3

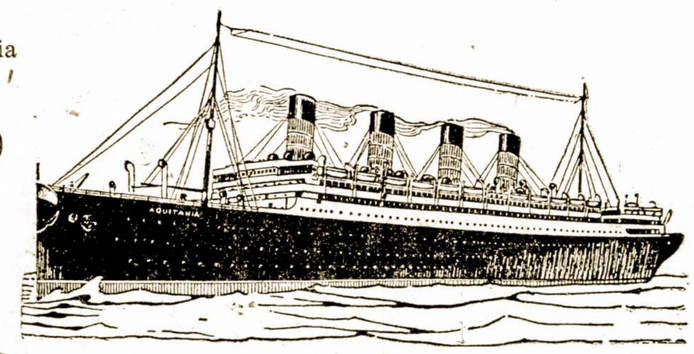

Iš Bostono Laivai išplaukia sekančiomis dienomis:

SCYTHIA Rugp. 24 d.
SAMARIA Rugs. 6 d.
COLUMBIA Rugs. 13 d.

Pinigus Persiunčiame Amerikos Dolariais Lietuvon ir Vilniaus Akupuotan Kraštan,
Taipgi Siunčiame Rusijon, Lenkijon, Vokietijon ir kitur. Visais Reikalais kreipkites

Sandara

V. M. ČEKANAUSKAS, Agenturos Vedėjas

327 E Street So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408

MOTERŲ SKYRIUS

28 METŲ AMŽIAUS MOTERIS

(Tąsa)

LAIŠKAI.

"Viena iš Visų" (Ji prašē nesakyti ir iš kokio miesto ji paeina) rašo: Aš apsivedžiau turēdama 17 metų amžiaus ir sulaukusi 25 m. amžiaus jau turējau porą kudikių ir man ženybinis gyvenimas ne tik, kad nebuvo nubodus; bet aš tuom laiku maniau, kad moteris be vyro visai negali gyventi. Ir aš džiaugiausi, kad aš turiu vyrą. Tik sulaukus 30m. amžiaus pradējau svajoti, kad man neužtenka turēti tiktai vyrą, bet reikalinga turēti sau tikras draugas. Bet pakol kas dar nesuradau jo, nors jau turiu netoli 40 metų.

Man rodos, kad negali buti nubodus ženybinis gyvenimas, jeigu pasitaiko abudu vienodi.

Bostono "Suvargus Moteris" rašo: Aš esu 29 metų. 10 metų kaip ženota, turiu vieną vaiką. Ženotai labai gerai gyventi; mano vyras dirba ir pinigus man atiduoda. Ale aš pirkti už juos nieko negaliu, nes jis tankiai patikrina. Yra negirtuoklis, namų ruoštą dažnai padeda. Ale jei pavadini kur eiti, ar išvažiuoti, tai baisiai pyksta. Ir jei jam kada pasitaiko išeiti, tai sako, kad lietuviai nieko gera negali padaryti, nors dalykas ir gerai padarytas esti. O aš labai myliu dalyvauti su žmonēmis. Aš myliu skaityti laikraščius, o jis neima nē į rankas. Jei aš balsiai skaitau, tai barasi. Per 10 metų nēra jis laikraščio užrašęs. Dēl to mes nesutinkame ir dažnai susibarame. Vienok aš taip darau, kaip jis nori. Tankiai viena sau apsiverkiu, niekam nieko nesakydama. Jis yra labai pavydus, kad tik pamato mane su kokiuo vyru kalbant, tai tuojau visko prišneka...

Aš nenoriu persiskirti, bet tankiai pamislinu, kad dabar rašle likčiau, tai mokēčiau vyrą išsirinkti. Tokios mados ieškočia, kaip aš pati, kad galēčiau su žmonēmis sueiti, kad jis mylētų lietuvius ir mano gimines ir mane pačią.

Aš esu pusētinai graži moteris. O jei koks vyras pasako jam, kad, girdi, tavo moteris nesensta, tai jis gatavas ir manę ir tą vyrą kur nors nudēti. Aš vyrišką sutikus bijau pasakyt jam gerą dieną. Tai aš prašyčiau moterų, gal jos galētų man patarti kaip išvengti tuos nesmagumus. Gal aš nemoku, kaip elgtis.

Iš Grays Lake A. R. K. rašo: Aš gaunu daug laikraščių, skaitau, kaip tai "Keleivį", "Vienybę", "Naujienas," etc. Bet man nē vienas taip nepatinka, kaip "Sandara." "Sandara" yra gyvas laikraštis ir priduoda žmogui labai daug inspiracijų. Kaip "Sandarą" pradedi skaityti, tai nenori nē sustoti.

Man taipgi labai patinka Moterų Skyrius, ir moterų visokios nuomonēs.

Tai ir aš mēginsiu savo nuomonę čionai išreikšti.

"Ar moteris pagyvenusi su vyru lig 28 metų amžiaus pradeda jausti norą su juom persiskirti?"

Aš manau, kad tas priklauso nuo ypatos. Daug mergaičių apsiveda, kad netapus senmergēmis, o kitos, kad dirbti atsibosta, nežiurint ar jos myli vaikiną, ar ne. Bile tik ne senmergē ir all right. Tas pats ir su vyrais yra. Vyrai sako. kad gaspadinēs jau reikia, jau atsibodo pas svetimus gyventi. Nagi ir toki du sueina į draugišką gyvenimą. Viena, kad senmerge nepatapus, antras vēl, kad gaspadinēs nusibodo, na ir ko reikia laukti iš tokios šeimynos? Aš sakau, kad meilē yra tvirta ir jei tu savo vyrą myli, jisai niekados negali tau palikti nuobodus. Taigi, aš manau, kad ir toji moteris, kuri nusiskundē, kad labai nusibodo gyventi su savo vyru, vedē tik dēl to, kad netapus senmerge, o ne dēl meilēs.

Be abejo, tokių gyvenimas visados yra nubodus.

Kaslink Vējų Sesers aš su kai kuriais jos pareiškimais sutinku. Vējų Sesuo turi daug teisybēs ir faktų, kurių užginčyti negalima.

Aš daugiau šitą kartą nerašysiu. Bet toliau parašysiu apie skrybēles.

KAIP VIRTI KOPUSTUS.

Nors kopustų virimas yra paprastas dalykas, bet pasirodo, kad ne visos šeimininkēs juos išverda taip, kaip reikia. Daug kartų mums teko mątyti ir valgyti kopustus kaip pas kurias šeimininkes, arba restoracijose, kur kopustai bliude yra pasiskirstę į tris dalis: taukai jei jų kiek yra sau atsiskirę, skystimas vanduo sau, o patys tiršč̌iai kopustai sau nugrimzdę ant bliudo dugno. Jei tas matosi, tai pasirodo, kad kopustų virējas nenusimano jų virime.

Tinkamai išvirtuose kopustuose to buti negali. Juose turi buti tam tikra kombinacija, kuri sukombinuotų kaip juose esantį riebumą, taip skystimą ir pačius tirščius. Tą padarius, į kopustus galima dēti kad ir daug riebumo, bet valgytojas jo ne[illegible]jaus ir turēs tik tinkamą [illegible]rdų skonį.

Verdant kopustus mažž daug reikia prisilaikyti šių taisyklių: Jei kopustai bačkoje yra skaudžiai įrugę, tai juos dedant puodan virti, reikia kiek apiplauti vandeniu, kad nebutų perdaug rugštus. Sudējus puodan, užpilti tiek vandenio, kad butų reikalinga proporcija link sudētų pačių kopustų ir įdēti reikalingą dalį druskos. Dēlei duodančio kopustams riebumo, galima į juos dēti kokią mēsą, bet įdēta kopustuose mēsa, duoda jiems tam tikrą tos mēsos skonį. Yra geriausia norint gauti tinkamą kopustų skonį, juos verdant mēsos nedēti, bet į juos dēti tik čystus taukus. Taukų reikia tiek dēti, kad butų ganētinai riebumo ir verdanti kopustai nebutų nugrimždę puodo dugnan, bet iškiltų viršun.

Kada kopustai baigia virti, tai reikia sutarkuoti nedidelę bulvę ir tuos tarkainius supilti į kopustus. Tie tarkainiai bevirdami sykiu su kopustais, sudaro tokį mutnumą, kur taukus, vandenį ir pačius kopustus tai sukombinuoja, kad nežiurint kiek butų riebumo, viskas nepasilieka ant viršaus puodo, bet susidaro perdēm iki dugno puodo ir to juose riebumo kaip ir nesimato. Jei kuris žmogus ir sako, kad jis nemyli riebių kopustų, jei taip išvirtus nors ir riebiausius jam paduosi, tai jis to nesupras ir tas jam nepakenks ir sakys, kad kopustai yra tinkamai išvirti ir jis juos gardžiai valgys.

Lietuvēs šeimininkēs, arba restoranų savininkai, kurie dar taip nēsate virę kopustų, pamēginkite, o persitikrinsite, kad tai praktiškiausis virimas ir bus gardžiausi kopustai.

M. Paulauskienē.

MOTERŲ ALGOS SUV. VALSTIJOSE.

Kuomet moteris nueina į fabriką ieškodama darbo, ji pirmiausia nori žinoti kiek pinigų uždirbs. Yra labai mažai tokių moterų, kurios gali pasirinkti tinkamus darbus. Jos dirba kur tik randa darbo, nes priverstos dirbti save prasimaitinti. Turi save užsilaikyti ir daugelį sykių net ir kitus. Šimtai tukstančių moterų ir merginų šiandien duoda savo algas tēvams, prisidēti prie šeimynos užlaikymo. Kitos moterys užlaiko tokius šeimynos narius, kurie patys galētų save užsilaikyti, ir nuošimtis mažas tų moterų, kurios neužsimoka už savo pragyvenimą.

Bet moterų algos mažos. Kuomet vyrų algos buvo mažos, jie susiorganizavo ir pareikalavo didesnēs algas. Moterys taip nedarē. Nedarē todēl, jog dar neužtektinai apsipažinę su darbo pasauliu, jų buvimą kuriose vietose vos tik pakentē, ir pakol neįsisteigē sau tvirtas vietas negalējo pavojun padēti savo vietas siulydamos savo sąlygas. Ir jos nemokējo organizuotis pasekmingai, ir siaura darbo dirva nedavē joms progos pasirinkti kur ir kokį darbą.

Po daugelį metų žmonēs matē, kad moterų mažos algos pradējo atsiliepti ant jų sveikatos ir tinkamumo.

Padētis tokis negeistinas, kad visuomenē neturaliai reikalavo reguliavimo moterų algų, ir 1912 m., pirmas mažiausio laipsnio algų nustatymo įstatymas priimtas Massachusetts valstijoje. Tuoj kitos valstijos sekē Massachusetts pavyzdį, iki dabar, kuomet trylika valstijų turi tokius įstatymus, kurie legališkai reguliuoja moterų algas kaikuriose pramonēsę. Tos valstijos yra — Arizona, Arkansas, California, Colorado, Kansas, Massachusetts, Minnesota, North Dakota, South Dakota, Oregon, Utah, Washington ir Wisconsin. Algų nustatymas mainosi. Californijoj ir Arizonoje mažiausia galima mokēti patyrusiai moteriai $16 į savaitę, keliose pramonēse. North Dakota suma mainosi nuo $14 iki 14.90. Massachusetts nuo $11 iki $15.40. Washington nuo $13.20 iki $14.50. Minnesota nuo $10.25 iki $12. Kansas nuo $10.-50 iki $11.00 (telefonų darbininkēs mažiausia gali uždirbti $7.00 arba $9.00 į savaitę). Arkansas nuo $7.50 iki $11, kuomet Utah galima mažiausia mokēti $7.50 į savaitę.

Į daugelį valstijų tos algos nustatytos po ištyrinējimui gyvenimo iškaščių. Trijose valstijose, Arizona, South Dakata ir Utah — rata nustatyta, kuomet įstatymas priimtas ir buvo įkorporuota į įstatymą. Bet paprastai komitetas paskirtas tikslu nustatyti algas po ištyrinējimu pramonēs ir gyvenimo iškaščių. Tie komitetai pačiu laiku tyrinēja vieną pramonę arba grupę pramonių, laiko išklausymus, kuriuose darbdaviai, darbininkai ir visuomenē gali paduoti atsitikimus prašant kaikuria algos rata sulig gyvenimo iškaščių. Po atsargaus apsvarstymo komitetas paskiria algas rata dēl tos pramonēs ir pakol ta rata komiteto neperkeista yra nelegališka darbdaviui mokēti mažiau pinigų. Poprastai, dvi ratos paskirtos, viena patyrusioms darbininkēms, kita nepatyrusioms. Irgi paskirta skaičius nepatyrusių darbininkių, tokiu budu darbdavys negali samdyti perdaug nepatyrusių darbininkių ir mokēti joms mažiaus paskirtos algos.

Pasekmēs to įstatymo yra labai geros. Bet nežinoma ar įstatymas ilgai gyvuos. Pereitą pavasarį Suv. Valstijų Aukščiausias Teismas nutarē, kad toks įstatymas District of Columbia neprisilaiko prie Suv. Valst. konstitucijos reikalavimų. Tas nusprendimas užbaigē "minimum wage law" District of Columbia ir ten moterys turējo gryžti prie senos tvarkos padarydamos geriausius susitarimus su savo darbdaviais.

Aukščiausias Teismas ne svarstē valstijų įstatymus ir į daugumą vietų tie įstatymai dar veikia. Gal greičiausia bus reikalingas kitas nusprendimas, kuris pasirems ant valstijos įstatymo aprupinimą pirm negu dirbančios moterys Suv. Valst. ištikro žinos ar jos legališkai gali uždirbti pragyvenimui algą, ar turēs sugryžti prie tarimų su darbdaviais.

L. B.

Del Silpnų Vyrų.

Silpni nervuoti vyrai gali gydytis namie su labai paprastoms gyduolēms vartojamoms per 30 metų. Jeigu kenčiat nervų silpnumą, nustojimą tvirtumo, įkstų prostatišką suirimą, nemiegojimą, tai turi vartoti šitas gyduoles, kurios pataisys tave labai greitai.

Kad įtikrinus tamistą, kad šita gyduolē yra gera kaip mes sakome, mes pasiųsime tamistai 15 dienų išbandymui $2.00 vertēs gyduolių už prisiųstą mums 50 centų už persiuntimą.

Parašyk savo vardą, adresą ir siųsk mums šiuom antrašu:

NOVO COMPANY.
Dept. 44,
P. O. Box 3. Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGIČIUS. Apdraudžiame (Inšurinam) visokį turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminētais reikalais kreipkitēs pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

1924

"KANKLĒS" nemano paliaut ējusios ir to dēlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus —1922-3-4 m.

TREJŲ METŲ "KANKLĒS" spauzdinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (papiginta kaina), už DU DOLERIU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalēdas.

Piningus siųst pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,
Laisvēs Alēja, 60, KAUNAS, Lithuania.

Garsiausi Pasaulio Europiški ir Amerikoniški Automatiški Pištalietai ir Revolveriai už žemą Kainą!

ATYDA! Tēmykite visi, nepaprasta prekē inportuotų šautuvų. PIRKITE DABAR.

MAUSER PRISIPILDANTIS RIFLE IR PIŠTOLETO KOMBINACIJOJ.
Oficerio modelis, 5½ colių ilgio vamzdis; 10 šuvių.

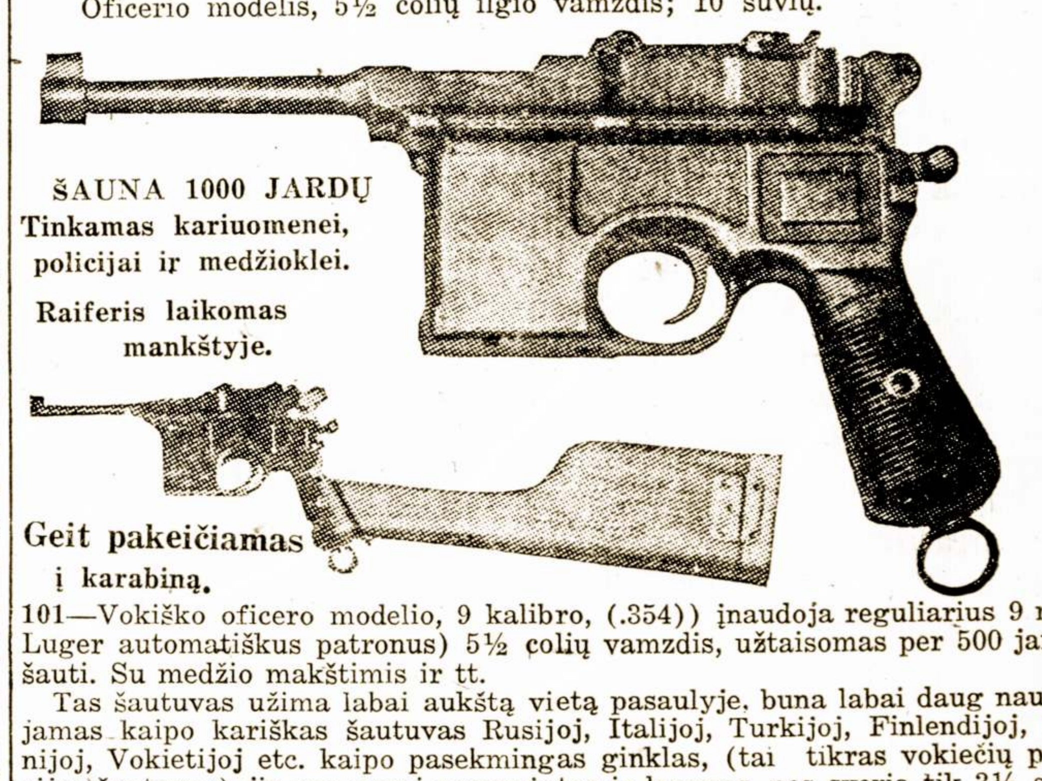

ŠAUNA 1000 JARDŲ
Tinkamas kariuomenei, policijai ir medžioklei.
Raiferis laikomas mankštyje.
Geit pakeičiamas į karabiną.

101—Vokiško oficero modelio, 9 kalibro, (.354)) įnaudoja reguliarius 9 mm Luger automatiškus patronus) 5½ colių vamzdis, užtaisomas per 500 jardų šauti. Su medžio makštimis ir tt.

Tas šautuvas užima labai aukštą vietą pasaulyje. buna labai daug naudojamas kaipo kariškas šautuvas Rusijoj, Italijoj, Turkijoj, Finlendijoj, Kinijoj, Vokietijoj etc. kaipo pasekmingas ginklas, (tai tikras vokiečių policijos šautuvas) jis yra gerai pagamintas ir lengvas, nes sveria tik 3½ svarus. Makštyje budamas yra 14 col. ilgumo. Jį daugiausiai naudoja medžiotojai taikiam šovumui ir patogiau nešiojimui, nes galima į kišenę įdēti. Su juom galima nušauti: briedžius, vilkus, meškas ir tt. Didžiojoj karēj buvo naudojamas kaipo Luger, nes tvirtai padarytas ir šauna 2000 jardų tolumo.

Pištalietas su visais jam reikalingais daiktais ir makščia
Kaina $29.95
100-9 mm patronų
Kaina 4.50

KIŠENINIO MODELIO 32 KALIBRO INPORTUOTAS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

106— Išimamas rankēnoj magazinas, kuris laiko 8 patronus, vamzdis 6½ colių, sveria 10 uncijų. Šis pištalietas gražiai balansuotas ir gerai padarytas, labai lengvas vartoti, smarkiai šaunantis ir užrakinamas saugumui nešiojant.

KAINA	$8.75
32 kalibro pištalietas KAINA	9.75
EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro	1.50
100-25 kalibro patronų	1.50
EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro	1.90
100-32 kalibro patronų	2.40

ORIGINALIS VOKIŠKAS "LUGER" (Paramellum) AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

30 kalibro (7.65 mm) 3¼ vamzdis, 9 šuvių.

Naudojamas po visą pasaulį kaipo greit veikiantis ir saugus. Naujausis modelis, neša 1800 j. tolio.

107— Luger automatiškas pištoletas yra naudojamas nuo 1900 m. Pasirodē, kad yra geriausis dēl policijos ir medžiotojų. Paklausk pas karininką, ką jis mano apie Luger? Jį naudoja motorciklių policija gaudanti automobilių banditus, nes jis yra gerai padarytas ir toli šaunantis. Padarytas iš sheet geležies (13 col.) magazinas atsidaro guzikutį paspaudus, paskutinį šuvį iššovus parodo, kad tuščias.

Iš jo galima pasidaryti ir didelį šautuvą, kas duoda parankumo tvirčiau laikyti ir toliau šauti. Jis patogus medžiotojui, nes lengvas. Jis turi tiek jiegos, kad galima nušauti Briedžius, Vilkus, Meškas ir tt.

KAINA	$19.50
100-30 kalibro patronų	$3.80
Inportuota karvēs skuros makštis	1.50
Daiktai pakeitimui Luger į Raifelį	2.75
Ekstra Magazinas	3.00

"NAUJAS SLAPTAI POLICIJAI SPECIALIS"

5 col. vamzdis, jureiviška rankena, Geras prie diržo revolveris.

105— Šis su 5 col. vamzdžiu revolveris yra geriausiai šaunantis, padarytas S. V. iš geriausio plieno. Gerai padarytas ir greitai šaunąs. Naudojamas vienam arba dviem veikimams, saugiai uždaromas, užpatentuotas geg. 22, 1917. Kulkos automatiškai išpuola. Yra tokis kaip čion parodoma. Jei nori gero revolverio, tai reikalauk šio, parašyk, ar nori nikeliuotą ar mēlyną. Jis ima regulerius Rim Fire 32 ir 38 kalibro S & W Center Fire patronus.

22 kalibro revolveris KAINA	$13.25
38 kalibro revolveris, KAINA	14.50
38 kalibro revolveris, KAINA	16.25
100-22 kalibro patronų	.55
100-32 kalibro patronų	2.50
100-38 kalibro patronų	$3.10

TIKRAI POLICIJINIO MODELIO

102— Naujas lengvas šautuvas, specialiai darytas dēl policijos departamento. Dubultavai veikiantis, tvirtų priemų, išmetantis cilinderis, kuris padaro saugumą nuo nelaimių. 38 kalibro 4 colių ilgumo vamzdis ir 32 kalibro 3¼ ir 4¼ colių vamzdis, margintos medžio rankena mēlynos spalvos

Kaina	$18.50
100 patronų 38 kalibro	3.10
100 patronų 32-20 kalibro	3.60

MAŽAS HAMERLES REVOLVERIS

104— Šis tai mažiausis revolveris ką yra padarytas. Šaunamas 22 kalibro patronais. Trumpi patronai, gražiai apdarytas, turi automatišką išmetēją ir sulenkiamą spragē. Galima nešiotis veskēs kišeniuje arba moterų rankinēse krepšēse.

KAINA	$5.75
Peardl rankena ekstra	2.00
100 patronų 22 kalibro trumpų	.55

GARSUS PASAULIO "MAUSER" PATS PRISIPILDANTIS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

103— Saugus vartoti. ar pilna ar tuščia, kada Paēmęs į rankas jauti buna pilnas, spragē nusiglaudus tai yra labai geras daiktas, nes su neparodančiais tokio ženklo buna daug nelaimių.

Jo magazinas 25 kalibro pištalieto, 9 šuvių, o 32 kalibro 8 šuvių.

25 kalibro pištalietas, Kaina	$13.95
32 kalibro pištalietas Kaina	$14.95
EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro	$1.75
EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro	$1.75
100-25 kalibro patronų	$1.90
100-32 kalibro patronų	$2.40

KAIP UŽSISAKYTI.

Iškirpk reikalaujamo paveikslą, išpildyk kuponą ir pridējęs $1.00 depozito siųsk mums. Mes pasiųsime jums reikalaujamą paštu arba expresu C. O. D. Užmokēsite likusią sumą gaudami siuntinį.

V. A. DANELS, Dept. A-117.
HICKS BUILDING,
SAN ANTONIO, TEXAS.

GERBIAMASIS:— Aš prisiunčiu $1.00 depozito siųsk man daiktą N......, sykiu su .... patronais. Aš sutinku užmokēti likusią sumą gaudamas siuntinį, paštu ar expresu, kada man bus atnešta.

VARDAS ....
GATVĒ ir No. ....
MIESTAS ir Apielinkē ....
VALSTIJA ....

VISKAS GVARANTUOJAMA.

Mes absoliučiai viską gvarantuojame, kas yra šiame katalioge, kad yra gero materiolo, nauji ir tikrai tokie kaip iliustruoti.

Mes gvarantuojame, kad musų daiktu jus busite užganēdinti. Duodame jums progą ištirti, kad daiktas yra vertas tos kainos, kurią mokējote.

Jei gavęs nebusi užganēdintas, tai mes jums pakeisime kokį norēsite arba pinigus sugrąžinsime.

V. A. DANIELS, HICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS.

Vietos žinios:

LIETUVIS PALAIDOTAS LENKŲ KAPINĖSE.

Mirė dėl miniškos.

Alekso Navinskio šeimyna yra labai "nobažna." Taip dievobaiminga, kad ji gražią savo dukrelę, jauną tik į gyvenimą beišeinančią, paaukavo lenkų klioštoriui — padarė iš jos juodą, lėtai judinčią, tartum negyvą žmogystą — miniška. Šiomis dienomis buvo jos įšventimas. Tėvai džiaugėsi, manydami užsipelnysią dievo malonės, atiduodami savo dukrelę kalėjimankliošlorin. Dalyvavo jos įšventime. Paskui smagus važiavo namon, tai buvo užpraeitą panedėlį, bet kelyje patiko juos nelaimė. Automobilis susidurė ir a.a. Navinskiui smarkiai perskėlė galvą, dėl ko jis ir pasimirė ant rytojaus.

Jei bedieviui atsitinka kokia nelaimė, tai katalikai sako: "Jį dievas pakorojo." Šiame atsitikime bedieviai sako, kad Navinską dievas nubaudė už tai, kad jis jaunutę, gražią savo dukrelę atidavė į kalėjimą visam gyvenimui.

Priklausė prie lietuvių parapijos

A. Navinskas gyvendamas dalyvavo su lietuviais, priklausė prie lietuvių draugijų ir prie Šv. Petro ir Povilo parapijos. Jo moteris taippat lietuvė, iš Vilnijos krašto sulenkėjus lietuvė. Visa jo šeimyna moka lietuviškai kalbėti. Bet lietuvių parapijos "tėvelis" neišmokino tos šeimynos mylėti Lietuvą, mylėti savo brangią tėvynę. Ir užtai puola didžiausia gėda ant visos lietuvių parapijos, ypač ant kunigo. Nes jei jo parapijonai leidžia savo vaikus į lenkų klioštorius ir laidoja nuosius lenkų kapinėse, tai aiškiai galime matyt kiek rupi musų kunigėliui lietuvystė, kiek rupi musų motina Lietuva; matyt, kad jisai nemokina savo parapijonų tėvynės meilės, lietuvio ištikimumo. Gėda parapijai ir lietuviams, kurie ją palaiko. Broliai lietuviai pabuskite! Pamatykite kur stovite ir kur einate! Žiurėkite, kad jusų parapijos lietuviai negarbintų lenkų vištos.

Viskas "polskai."

Velionis Aleksas Navinskis buvo lietuvis, tai jam pasimirus susirinko burys gerų lietuvių, atiduoti jam paskutinį patarnavimą. Bet kaip nusiminė žmoneliai, kuomet pamatė, kad prie velionio viskas eina sulig "lenkiškos vieros." Lietuvių Šv. Petro ir Povilo draugystės vainikas buvo pastatytas prie kojų ant žemės, o "polskas" vainikas stovėjo aukštai prie galvos. Paskui atėjo polskas graborius, atėjo polskas kunigas ir nugabeno Šv. Petro ir Povilo, parapijos lietuvių, parapijoną į polską bažnyčią, kur atidavė jo dušią polskam dievui, ir iš kur jo kuną nugabeno į polskas kapines.

Lietuviai pasipiktino. Daugelis jų ir nebelydėjo savo mirusį draugą. Sako, ką, ar mes, lietuviai, duosimės lenkams mus už nosies vedžioti? Kad jie "nigdos" nesulauktų! Taigi, jį palydėjo sulenkėję lietuvių parapijos parapijonai ir apie tuzinas gerų lietuvių. O dauguma lietuvių grįžo namo nusiminę.

Brangus parapijonai, lietuviai, susipraskime! Pareikalaukime, kad musų kunigas mokytų mus lietuvystės, kad daugiau musų nebepatektų lenkams. Nes mums gėdą tas daro.

Parapijonas.

$35,000 DINGO.

Per William A. Bray rankas šiomis dienomis dingo United Railmays kompanijos $35,000. Vyras suareštuotas.

SVEČIAI.

A. L. T. S. Administracijoj lankėsi svečias, iš Waterbury, Conn. Gerb. A. J. Povilaika yra atst. The United Life and Accident Insurance kompanijos, ir vienas iš pasekmingiausių atstovų minėtos kompanijos biznyje, yra pardavęs apdraudos kontraktų sumoje už ketvirtadalį milijono dolerių. A. J. Povilaika, yra daug dirbęs naudai A. L. T. Sandaros, vykstant į minėtos kompanijos konvenciją į Montreal, Canada, aplankė Sandaros ofisą.

KALĖJIMU NUBAUDĖ.

South Boston Municipal teismas nubaudė Marę Žilinskienę vieniems metams kalėjiman už išviliojimą $2200 iš tulo vyro. Žilinskienė apeliavo į aukštesnį teismą. Ji turėjo užsistatyti $2000 kaucijos iki kitam teismui. Rep.

CAMBRIDGE, MASS.

A. L. T. Sandaros 9-tos kuopos Ekstra susirinkimas įvyks ketverge, rugpiučio 28 d., 1924 metų, 7:30 val. vakare po num. 875 Cambridge St., Cambridge, Mass. Visi privalote neatbutinai pributi, nes reikalinga prisirengti prie išvažiavimo, kur atsibus rugpiučio 31 d., 1924 m. South Sudbury, Mass. Taipgi yra daug reikalų aptarti kas link organizacijos ir prisirengti prie rudeninio sezono veikimo.

Fin. rašt. V. A. Visminas.

ŠIRDINGA PADĖKA P. J. AKUNEVIČIUI.

Rugpiučio 25 d. Sandaros Administracijon atsilankė gerb. Matulaitienė, kuri pranešė liudną žinią, kad jos duktė Marė Matulaičiutė 18 metų, kuri buvo girtus ir augus New Yorke, mirė rugpiučio 20 d., o iko palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse Bostone rugpiučio 23 d. Laidotuvės buvo labai iškilmingos su bažnytinėmis apeigomis, kokios labai retai kur pasitaiko buti.

Laidotuvių reikalus aprupino vietinis jau nuo seno gerai visiems pažystamas ir žinomas graborius gerb. P. J. Akunevičius, kuris kaip kitiems visiems, taip ir p. Matulaičiams nesigailėjo savo energingo triusi ir teikė stebėtinai mandagų ir konogeriausį patarnavimą. Per taigi, velionės likę nuliudime tėvas, motina ir brolis, viešai teikia didelę padėką gerb. P. A. Akunevičiui už jo didelį triusą teikime konogeriausio patarnavimo laidotuvių reikale.

Mes nuo savęs turime pridurti, kad yra labai linksma girdėti, jog musų tautiečiai lietuviai vienas kitam teikia gerus patarnavimus, per taigi ir patariame lietuviams reikale kreiptis pas savuosius, o ypač tokiuose mirimo atsitikimuose nepamiršti gerb. P. J. Akunevičių, kuris visiems geriausiai patarnaus.

Vietos žinios seka ant 5 pusl.

BALIUS!

ŠV. JUOZAPO DRAUGIJA, CAMBRIDGE, MASS.,

Rengia milžinišką Balių ant Labor Day, Rugs. 1, 1924 ant Cyprus Hall, 40 Prospect St., Cambridge, Mass.

Šokiai prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlumos.

Vietos ir apylinkės lietuvių visuomenė nuolankiai kviečiama atsilankyti. **Rengėjai.**

Lietuviška Bučernė

Užlaikome šviežiausius ir geriausias mėsas ir kitokius valgomus produktus. Kviečiame apielinkės lietuvius užeiti pas mus, o suteiksime gerą patarnavimą

JUOZAS ALUKONIS,
Kampas N ir 5-th Street,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2679-W.

ALBERT C. HALEY

Sainų ir Vaizdų piešėjas ir dekoratorius.
Reikale kreipkitės:
23 Broadway,
So. Boston, Mass.
(35—38)

PARSIDUODA

Pirk Pigiai

3 šeimynų 14 kambarių namą su maudynėmis, skalbynėmis, pečiais ir piazais, parankiausioj vietoj So. Bostone; rendos neša $1100 į metus; prekė $8200.

A. IVAS,
361 Broadway, So. Boston, Mass

Cambridge

Du namai, vienas 2 šeimynų, kitas 3 šeimynų, po 6 kambarius ir su garine šiluma, elektrikos šviesos, su piazais puikioj vietoj arti Central skvėro. Savininkas turi greitai parduoti, todėl galima pirkti pigiai ir ant lengvų išlygų.

A. IVAS,
110 Tremont St., Boston,
Room 508. Telephone Main 4007

Didelis Barganas.

2-jų šeimynų stuba Watertown'e apie septynius metus senumo su visais šios mados įtaisymais, garo šiluma, elektros šviesa, Sun Parlor, vieta garage'ui, kaina tik $9,300.00, įnešti $2,000. Norėdami daugiau žinių, kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,
Tel. S. B. 2340.
395 Broadway, So. Boston, Mass

35-TAS METINIS

BALIUS!

Rengia S. L. Šv. Kazimiero Dr-ja
"LABOR DAY" RUGSĖJO-SEPT 1 D., 1924 M.
LIETUVIŲ SALĖJE,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Pradžia baliaus 3 val. popietų iki 12 valandai nakties.

GERBIAMIEJI:

Pirmas Balius po vasaros piknikų, BALIUS seniausios draugijos Mass. valstijoj, bus linksmus balius, nes gera orkestra, bus daug jaunimo. Kviečiame kaip narius ir nenarius ateiti į balių ir atsivesti jaunuolius. Vienintėlė proga susipažinti Lietuvių jaunimui musų baliuje.

Kviečia visus atsilankyti **S. L. Šv. Kazimiero Valdyba.**

P. S. Su pirma diena Rugsėjo varde sukaktuvių 35 metų priimama naujus narius į musų draugiją už pusę įstojimo iki metinio susirinkimo, prašom prisirašyti.

PASKUTINIS DIDELIS

IŠVAŽIAVIMAS

Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 9-ta kuopa,
NEDĖLIOJE, RUGPIUČIO-AUG. 31 D., 1924.
ANT P. ALEKSANDRO—J. SABANSKIO UKĖS,
Maynard Rd., South Sudbury, Mass.

Gerb. Lietuvių Visuomenė:

Šiuomi pranešame, kad šis išvažiavimas šią vasarą yra paskutinis, ant kurio kviečiame visus atsilankyti. Vieta išvažiavimui yra gauta gražiausia. Plačios pievos tarp didelių medžių, žaliuojantis miškas, kur bus proga su svečiais pasilinksminti ir susipažinti. Programas susidės iš visokių žaislų. Svečiai yra užkviesti iš So. Bostono, Cambridge, Brightono, Norwoodo, Newton Upper Falls, Hudsono, Maynard ir kitur.

Rengėjai išvažiavimo priruoš valgių ir gėrimų užtektinai.

Specialiai trokai išeis 10:00 valandą ryte nuo 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.

KELRODIS: iš Bostono ir apielinkės važiuoti per Waltham, ir važiuoti Worcester — New York keliu iki Concord Rd., pasukti po dešine ir važiuoti iki Hudson Rd., pasukti po kairiai ir važiuoti iki Maynard Rd., pasukti po dešine ant 4-tos ukės išvažiavimo vieta. **Kviečia Rengimo Komisija.**

DIDELIS

PIKNIKAS

Rengia Lietuvių Apšvietos Draugija,
NEDĖLIOJE, RUGSĖJO-SEPT. 7 D., 1924.
ANT ANTANO STARASTOS UKĖS, STOUGHTON, MASS.

Šis piknikas bus vienas iš geriausių ir gražiausioj vietoj pirmu kartu šioj vietoj, prie upės, gražios girios ir pievų didelių uogynų. Norinti prisirinkti uogų ir grybų, galėsite jų čia rasti tiek kiek kas norėsite. Kas dalyvaus šiame Piknike, tai gerėsis šia vieta. Patogi žaidimams ir smagiai laiką praleist jauniems ir seniems.

Bus visokių valgių ir gėrimų taipgi bus speciališkai lietuviškų dešrų, visko kas tinka skaniai pavalgyti.

TROKAI išeis kaip 10 val. ryte nuo Lietuvių Svetainės, kampas E ir Silver Sts.

KELRODIS: Reikia važiuoti iš Bostono ir apielinkės į Stoughtoną prie Stoughton skvėro, nuo ten važiuoti Wayman St., iki Morton St., Morton St. iki Plain St., gauti West Street ir važiuoti iki 1212 West Street, tenai rasite Pikniką.

PASARGA: Jei lytų tai piknikas vistiek bus, nes yra gera vieta nuo lytaus apsisaugoti. **Kviečia RENGĖJAI.**

Lietuvių Drabužių Krautuvė

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, ateikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotus, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.
412 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA NAMAI

2 šeimynų ir vieno štoro namas, šale to 2 maži štoreliai, atskiram name, ir 4 kambarių grintelė, prie to yra virš 5500 pėdų žemės pačiam Centre South Bostono.

Metinė randa įplaukia virš $1400. Didžiajam štore per virš 10 metų buvo prosernė ir mėsinyčia, bet dabar tuščia, tad nupirkus galima but tuojaus biznį pradėt. Prekė žema išlygos Lengvos.

Pirmu kartu parsiduoda nuo originališko savininko, kuris laikė nuo pat namų pastatymo. Pasinaudokit šia proga, dėl platesnių informacijų kreipkitės į

A. REYNOLDS.
6 BEACON ST., BOSTON, MASS.

Telefonas Haymarket 5840 arba vakarais galite rasti K. Šidlausko Aptiekoj.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. **Boston, Mass.** 24 už 25c.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Musų Restorante gaminami visoki valgiai. Musų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvius užeiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks,
Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

STOGDENGIS.

(Rooferis)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš Ivaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaipo patyrusi stogdengį.

MARTIN ROOFING CO.
361 Broadway, So. Boston, Mass
A. Ivas Real Estate Ofise.
Tel. So. Boston 0605.

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. H. M. Landau

GYDYTOJAS, CHIRURGAS
18 Chambers St., Boston.
Tel.: Haymarket 1436.
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškų ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston

Tel. So. Boston 276.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 2
Vakarais 6 iki 8.
526 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,